

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 17 (2668) 2001 BALANDIS-APRIL 24

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • NUMERIO KAINA - \$1

Lietuviais norime ir būt...

Toks įspūdis susidarė perskaičius pranešimus apie Vasario 16-tosios minėjimus, rengtus šiemet už Lietuvos ribų. Ir kur jų nebuvo! Kur tik susitelkę ir šiek tiek įsikūrę būrelis lietuvių – tuoj ten ir gimtasis kraštas prisimenamas, švenčiamos tautinės šventės – Sibire, Maskvoje, Ukrainoje, Norvegijoje, Paryžiuje... O ką jau bekalbėti apie senuosius ir didžiuosius lietuvių telkinius Vokietijoje, Anglijoje, Australijoje, Kanadoje, Pietų Amerikoje ir JAV-bėse.

VISU tuo tik galima džiaugtis. O tai ir pamatyti skatiną apie gyvuojančią ir stiprią tautinę jungtį, ypač labai akivaizdžiai išsiryškinančią Vasario 16-tosios dieną. Po Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo įvairiose pasaulio valstybėse apsigyvenę lietuviai (bent jų dauguma), nors ir pasklidę tvirtesnių ekonominių pagrindų beišsivadavę, geresnio gyvenimo vizijas bekurdami – galima tvirtinti, kad tautinio sąmoningumo į nieką nėra išmainė ir reikalui esant ji viešai pademonstruoja. Jei tautinė šventė suburia, jei jaučiami pareiga ją švęsti ir nepriklausomybės paskelbimą minėti, atsiment ir gerbti – nėra abejonės, kad gimtas tautybės pradai dar gyvas ir neabejotinas. Belieka ji ne tik saugoti, bet dar labiau ryškinti ir juo didžiuotis. Lietuvoje leidžiamas "XXI amžius" š.m. sausio 19 d. laidoje rašo, kad "filosofas Vytautas Radžvilas, vienas iš nedaugelio tos profesijos ir pašaukimo žmonių, drįso priminti apie patriotizmą, tėvynės meilę, pasiaukojimą jai – priminė dalykus šventus kiekvienam normaliam žmogui". Ir nuostabu, ir liūdna. Laisvoje tėvynėje kalbėti apie patriotizmą jau net drąsos reikia. Kur eina me? Žinoma, dramatiizuoti to gal ir nereikėtų. Drausti gal niekas formaliai ir nedraudžia, bet pasirodyti patriotu turbūt būtų rizikuojama prarasti populiarumą, kuris tapęs šių dienų dieviu. Geriau būti kokių "plačių pažūrų žmogumi", jei ne kosmopolitu. Modernių laikų vėjams pučiant ne vienam taip ir norisi kaip nors prisitaikyti, kam nors įtikti, nebūti išsišokėliu, juo labiau atsilikėliu. Daugeliu atvejų darytina viskas, kas nekenkia karjerai, užimamam vietai, nepadidina darbo. Ir užtat galimas dalykas, kad gyvendami užsienyje tėvynainiai savo tautinės raidos atžvilgiu jaučiasi laisvesni.

SVARSTANT patriotizmo klausimus, rūpestį kelia tautinis auklėjimas Lietuvoje. Vyksta jis ten ar ne? Išeivija žiūri iš tolo, gal ne viską mato ir supranta. Su tuo galima sutikti. Galima būtų ir visai vertinti aiškiai, kad pokario išeivija, užsikonservavę ir toje specifinėje glūdimyje tūnoje penkiasdešimt metų, nebesupranta tėvynėje vykstančių naujų politinių bei visuomeninių pokyčių – jei ne pačių tėvynėje gyvenančių ir dar nesenų žmonių skelbiamos įžvalgos tautinio auklėjimo klausimu daug kuo sutampantios su išeiviškumo. Kad kažkas ne taip, kad ženkla rodo nusigręžimą nuo tokio auklėjimo ir užmojus jį pakeisti kuo kitu, vargu ar būtų tikslu ir teisinga viską suversti sovietmečio paveldui. Mat prisimintina, kad sovietmečiu lietuviams teko sunkiai kovoti su rusinimu, atlaikyti tą milžinišką, suktą ir užmaskuotą Maskvos spaudimą skelbiant niekuo nepagrįstas giminystės bei brolystės su didžiąja rusų tauta. Kaip matėme, spaudimu ne kažin kas buvo laimėta. Lietuvių tauta išlaikė savitumą, ir atrodo, kad tauta prieš rusiškąjį okupantą buvo daug daugiau nusistatčiusi negu prieš komunistinę sistemą. Veiksmas išsilaikė ateivams, naudinga tautos vienybei išlaikyti. Po nepriklausomybės paskelbimo, prasidėjus laisvam savarankiškam gyvenimui spaudimas kalbama prasme išnyko. Laisvėje tautiškumui reikštis – sąlygos puikios. Žinoma, jomis ir pasinaudojama, ir negalima būtų teigti, kad išorė prasta. Tačiau argi to ir užtektų? Turbūt visi sutiktų, kad patriotizmas nėra vien tik išorės demonstravimas. Reikia gilumos, kurią turėtų pajusti augantis jaunimas. Naujoji karta turėtų užaugti subrendusi, sąmoningai savo tautos nariais. Lietuvių nebūtų būti nutumta į antrąjį ar trečiąjį planą. Tai labai svarbu, nes stokingas patriotizmas ir pati laisvė bei nepriklausomybė nublanksta, gyvenimui reikalingi išsidėsto miglotais ir klaidinančiais įvaizdžiais. Tenka laukti ir tikėtis, kad tas opus tautinio auklėjimo klausimas pajudės teisinga linkme. Č.S.

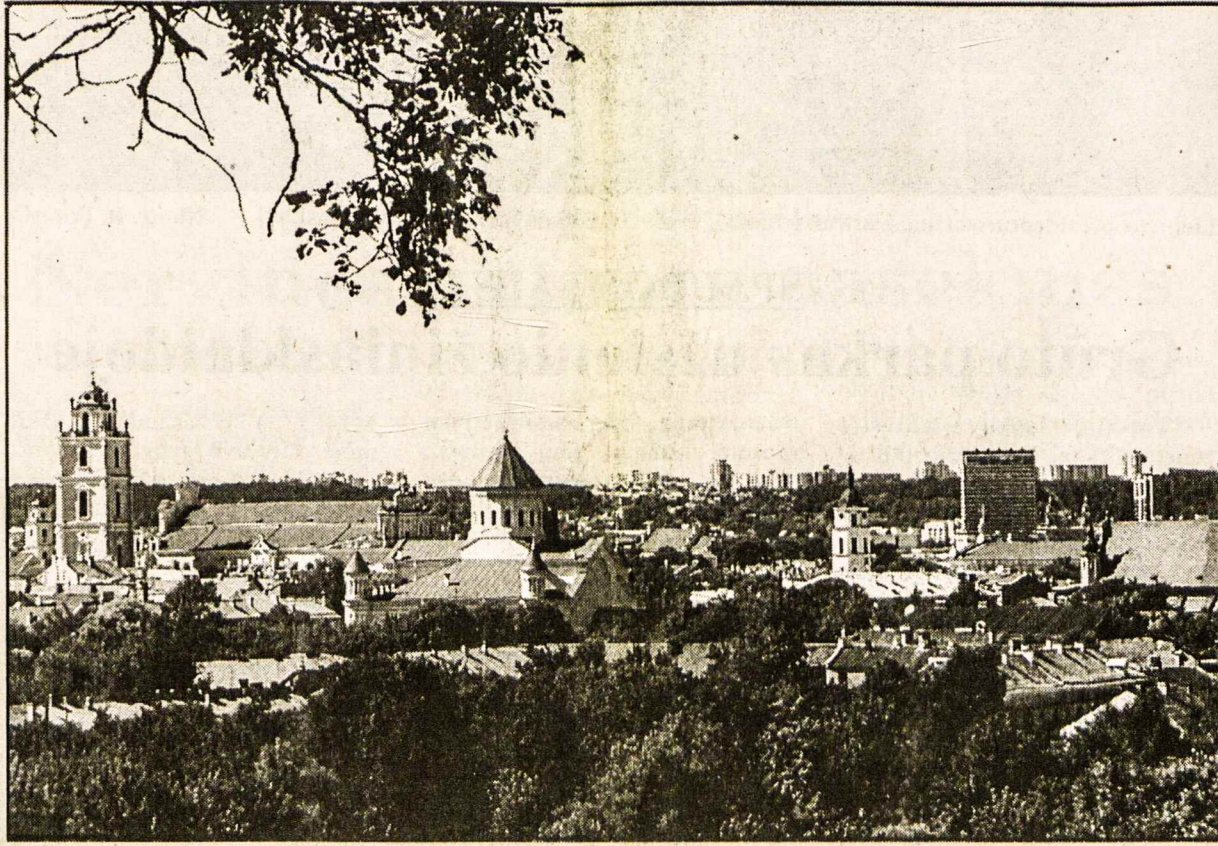
KANADOS ĮVYKIAI

Pasiruošimas Kvebeko konferencijai

Amerikos valstybių organizacija (OAS=Organization of American States), apimanti visas Šiaurės ir Pietų Amerikos bei Karibų salų valstybes, išskyrus Kubą, balandžio 20-22 dienomis Kvebeko mieste rengia konferenciją aptarti bendradarbiavimo, laisvos prekybos ir kitus bendrus reikalus. Buvo laukiama 34 valstybių vadų bei juos lydinių atstovų, iš viso apie 9000 dalyvių, ir apie 3000 žiniasklaidos atstovų. Bet šalia tos konferencijos balandžio 17-21 organizavosi ir jos kritikai – Vakarų pusrutulio socialinė sąjunga, – planavę sulaukti bent 10,000 seminarų, pasitarimų ir apie 30,000 taikių bei karinių nusiteikusių dalyvių šeštadienio didžiąjai demonstracijai. Konferencijos šeiminkai suorganizavo ir trečią grupę, apie 6,000 miesto, provincijos bei raitosios (RCMP) policijos, kuriai pagelbėti iš anksto aptvėrė visą Kvebeko senamiestį aukšta

vielių tinklo ir cemento tvora. Apie 3000 kariuomenės pareigūnų ir vienas kalėjimas paruoštas suimtiems protestuotojams talpinti. Mat visos ankstyvosios konferencijos aptarti laisvos pasaulinio masto prekybos idėja (pvz. Seattle, WA, Davos, Šveicarijoje, Vankuverio, BC, Prahoje, Čekijoje) susilaukė nemažų protesto grupių, kurios, norėdamos atkreipti pasaulio žiniasklaidos dėmesį, triukšmingai demonstruodavo.

Ši konferencija šaukiama aptarti klausimams susijusiems su planuojama viso vakarinio žemės pusrutulio laisvos prekybos zona, arba FTAA (Free Trade Area of the Americas), kuri visiškai išsivystytų 2005 metų pradžioje. FTAA aprėptų 34 valstybes, pradedant su įtakingiausia, turtingiausia ir stipriausia pasaulyje – JAV ir baigiant su betvarkiu elgetynu Haiti (Nukelta į 6-tą psl.)

Lietuvos sostinė Vilnius, gausiai lankoma išeivių ypač vasaros metu

Nuotr. R. Puteris

Lietuvių žydų dialogo belaukiant

Tuo klausimu Lietuvoje vyrauja fanatizmas ir abejingumas, su kuriais reikia kovoti

VIDMANTAS VALIUŠAITIS

VDU V. Kavolio tarptautinių studijų centras surengė konferenciją "Viešumos aidai: masinė kultūra, politika, identitetas". Sekcijoje "Žiniasklaida, politika, viešoji nuomonė" vienas VDU sociologijos magistrantas skaitė pranešimą "Žydų stereotipas laikraščiuose 'Laisvė' 1941-1943 metais". Tenka pasidžiaugti, kad akademinėje aplinkoje jau imamasi rimtai svarstyti temas, kurios visuomeniškai yra nebūtinai lengvos ar patogios, tačiau kurias privalo analizuoti, norint lietuviams identifikuoti su šiuolaikinės Europos kultūrine tradicija ir Vakarų pasaulio humanistinėmis vertybėmis.

Lietuvių ir žydų santykiai per daugiau kaip 600 metų, kai šios dvi tautos apsigyveno viena šalia kitos, o taip pat įvairiais laikotarpiais prasidejęs antisemitizmas, yra labai rimtos temos, kurios pastaruoju metu vis dažniau iškyla į visuomenės gyvenimo paviršių. Teismo bylos, kuriose nagrinėjami su holokaustu problematika susiję įvykiai ir atskirų asmenų įsipainiojimo į juos laipsnis, politikų ir mitynių oratorių kalbos nuo "bačkos", nevengiant įvairiausių pareiškimų antisemitizmo temomis, pagaliau net ir neapgalvoti politiniai sprendimai, sąmoningai ar nesąmoningai dirginantys jautrius ir iki galo neaptartus lietuvių ir žydų tautų santykius, – aiškiai liudija, kad problemų šioje srityje yra žymiai daugiau, negu visuomeni-

nio ryžto imtis šių klausimų iš esmės.

Šio straipsnio tema – nėra konferencijoje skaityto pranešimo pristatymas platesnei auditorijai ar jo vieša analizė. Greičiau priešingai – pranešimas akademinėje aplinkoje buvo priežastis imtis temos, kuri jau seniai visuomeniškai yra pribrendusi, tačiau visuomeninėse diskusijose dažniausiai ribojasi kažkodėl tik "troleibuliniais" ginčiais ar "drąsiais" gatvės politikų pareiškimais.

Kai rimti Lietuvos istorikai ir žurnalistai šia tema iš esmės tyli (išsivijęs spaudoje šia tema rašoma kur kas daugiau), o pasauliui apie lietuvių ir žydų santykius aiškina V. Štusauskas, sunku tikėtis kitokios išvados, negu ta, kurią padarė Švedijos žurnalistas Ingvaras Lundinas, knygos "Baltijos žydai: iškeldinimas iš gyvenamųjų vietų, kančios, sunaikinimas" autorius: "Antisemitizmo problema pokomunistinėse šalyse jaudina Vakarų". Neseniai visitą Lietuvioje baigęs švedų žurnalistas, lankęsis Tarptautinėje komisijoje nacių ir sovietinių okupacinių režimų nusikaltimams Lietuvoje tirti, Lietuvos žydų bendruomenėje, kitose Vilniaus ir Kauno institucijose, ketina pateikti Švedijos spaudai straipsnį apie antisemitizmo apraiškas Lietuvoje.

Mūsų kaimynams lenkams holokausto problema irgi yra aktuali. Tik skirtingai nuo lietuvių, lenkai apie tai labai daug rašo, viešai svarsto. Pastaruoju metu Lenkijoje įsisiūbavo dis-

kusija dėl holokausto, ryšium su žydų mokslininko Tomo Grosso knyga apie žydų pogromą 1941 metais nedideliame miestelyje netoli Lomžos. Knyga, išversta į anglų kalbą, pristatyta Niujorke. Lenkijoje esama kur kas gilesnio šios problematikos supratimo, didesnės nuomonių įvairovės, istorikai ir žurnalistai nesibijo rimtai diskutuoti, atviromis akimis žvelgti į antisemitizmo reiškinį ir holokausto tragediją drauge nevengdami svarstyti ir aplinkybių, privedusių prie šios katastrofos: pasireiškusį tautinio uždaro, rasinės ir socialinės neapykantos kurstymo formų, taip pat ir dalies žydų bendruomenės kolaboravimo su komunistais klausimo. Savo ruožtu, kai kurie lenkų politikai išpėja, kad vienpusiška žodinė agresija provokuoja sukelti antisemitizmo bangą. Lenkų politikas ir profesorius Ryszard Bugaj yra pastebėjęs, kad holokausto temos perdėtas kėlimas, drauge su reikalavimais atstatyti prieš karą žydų turėtą nuosavybę, gali liūdnei baigtis tiek žydams, tiek lenkams.

Lietuvoje, deja, problemos jau kyla, o ateityje jų gali būti dar daugiau ne dėl perdėto šios temos kėlimo, bet dėl visuomeninio nepajėgumo įvertinti šios problematikos mastą, įsijungti į jos svarstymą ir tinkamai priimti šį sudėtingą kultūrinį, socialinį ir politinį iššūkį. V. Štusausko interviu Švedijos televizijai iškėlė ne vien pavienį lietuviško antisemitizmo atvejį. Jis atskleidė kur kas platesnį reiškinį, kuris patraukė Vakarų Europos mentaliteto žmogų ne tuo, kad būtų vertas dėmesio pats savyje, bet tuo, kad, nepaisant bauginančio išsiskyrimo iš europinio kultūrinio konteksto, vis dėlto randa pakankamai atamos narystės Europos sąjungoje įsipareigojimus besirengiančioje prisiminti Lietuvos visuomenėje.

Dabar jau gal ir ne taip svarbu ką ir kokiais žodžiais, sukelusiais tarptautinį skandalą Lietuvos seimo narys pasakė Švedijos televizijai. Kur kas svarbiau yra tai, kad žmogus, kurio antisemitinius pareiškimus pasmerkė Kauno miesto savivaldybės taryba specialiu pareiškimu dar 1997 metais, didele balsų persvara tapo išrinktas į Lietuvos seimą 2000-taisiais. Tai jau ne tik seimo nario, kiek Lietuvos visuomenės problema, kuri pasitiekė žmogumi, apie kurį Kauno miesto tarybos nario Vytauto Štusausko kurstytojiškiems pareiškimams prieš žydų tautą, raginantems atleisti iš darbo valstybi-

(Nukelta į 2-rą psl.)

Savaitė Lietuvoje

Prezidentas Japonijoje

Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus lankėsi Japonijoje balandžio 8-13 d.d. Oficialus vizitas surengtas dešimties Lietuvos ir Japonijos diplomatinės santykių atkūrimo metais. Prezidentas susitiko su Japonijos imperatoriumi Akihito, ministru pirmininku Hiroaki Fujii bei kitais verslo organizacijų ir parlamento atstovais. V. Adamkus dalyvavo verslo seminaruose Tokijuje ir Osakoje, aplankė įvairias institucijas ir buvo apdovanotas Taikos stipu, kuris įteikiamas labai garbingiems svečiams. Susitikimuose daugiausia dėmesio buvo skirta bendradarbiavimui verslo ir kultūros srityse. Pristatyta Lietuvos ekonominė bei investicinė būklė, pakviesta apsilankyti Japonijos vyriausybės delegacija.

Vizitas Estijoje

Lietuvos ministeris pirmininkas Rolandas Paksas balandžio 12-13 d.d. oficialiu vizitu lankėsi Estijos Taline, kur susitiko su Estijos parlamento pirmininku Toom Savi ir ministru pirmininku Mart Laar. R. Paksas pagyrė Estijos pažangą ruošiantis narystei Europos sąjungoje (ji jau užbaigė 18 derybinių skyrių) ir pasiūlė Estijai surengti tarptautinę konferenciją ir pasidalinti savo patirtimi šioje srityje. Estijos vyriausybės vadovas Iestuvą vertino pažangiausia įstojimo į ŠAS (NATO) atžvilgiu.

Kaip rašo ELTA/LGTIC, ministeriai pirmininkai aptarė ekonominių santykių plėtros galimybes. Estijos investicijos Lietuvoje sudaro vos 7% visų investicijų, o Lietuva dar mažiau yra investavusi Estijoje. Taip pat buvo kalbėta apie būtinybę gerinti abipusį susisiekimą tarp Vilniaus ir Talino, ypač geležinkelių transportu. R. Paksas taip pat susitiko su Estijos prezidentu Lennart Meri.

Prezidentas Karaliaučiuje

Oficialaus vizito Rusijoje pabaigoje kovo 31 d. Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus susitiko su Karaliaučiaus srities gubernatoriumi Vladimiru Jegorovu. Kaip rašo ELTA/LGTIC, pokalbyje jie aptarė tolesnio bendradarbiavimo perspektyvas, pažymėdami, kad Lietuvos ir Rusijos srities santykiai ypatingos reikšmės įgauna Lietuvos įsijungimo į ŠAS ir Europos sąjungą aplinkybėse.

Karaliaučiaus srities gyvenimo Lietuva yra vienintelis sausumos tranzitinis kelias į Rusijos teritoriją. Šią sritį Lietuvą sieja ir ekonominiai bei kultūriniai ryšiai. Karaliaučiaus srityje įsteigta apie 400 bendrų Lietuvos-Rusijos įmonių, yra nemaža vietinių lietuvių bendruomenė. V. Adamkus Karaliaučiuje dalyvavo Lietuvos ir Rusijos verslininkų susitikime,

susitiko su lietuvių bendruomenės atstovais ir Karaliaučiaus valstybinio universiteto dėstytojais bei studentais.

Atsistatydino ministeris

Balandžio 2 d. sveikatos apsaugos ministerio Vinsio Janušonio prašymą atleisti jį iš pareigų patenkino ministeris pirmininkas Rolandas Paksas. Jis atsisakęs pareigų dėl šeimyninių ir asmeninių priežasčių, rašo ELTA/LGTIC. R. Paksas siūlė ministerio pareigas laikinai eiti socialinės apsaugos ir darbo ministerei Vilijai Blinkavičiūtei. Prezidentas Valdas Adamkus šiuos potvarkius patvirtino.

V. Janušonio teigimu spaudai, prieš užimdamas ministerio pareigas, jis jau žinojo ir buvo pranešęs valdžiai, jog pareigose liks tik iki Velykų arba rugpjūčio mėnesio. Jis paneigė, kad jo apsisprendimas susijęs su Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos (VTEK) tyrimu, ar jis nenusižengė Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybės tarnyboje įstatymui. Jis grįžta vadovauti Klaipėdos miesto ligoninei, kurioje dirbo 19 metų. Tai trečiasis ministeris, atsistatydinęs iš R. Pakso vyriausybės nuo praėjusių metų rudens.

Priėmė azartinius lošimus

Lietuvos seimas balandžio 12 d. priėmė įvairiai vertinamą Azartinių lošimų įstatymą. Už jį balsavo 72 seimo nariai, prieš – 22, susilaikė – 12 parlamentarų, rašo ELTA/LGTIC. Įstatyme nustatyta azartinių lošimų organizavimo sąlygos ir tvarka, numatyti reikalavimai leidimams, įrenginiams, valstybinė priežiūra bei kontrolė.

Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatorių) vadovas Vytautas Landsbergis kreipėsi į Lietuvos prezidentą Valdą Adamką, prašydamas vetuoti šį įstatymą. Tai patį darė devyni įvairioms frakcijoms atstovaujantys seimo nariai. Konservatorių frakcijos seniūno Andriaus Kubiliaus ir kitų nuomone, įstatymas yra atvirai korupcinis. Apgailėstą, kad valdančiosios daugumos buvo atmetas siūlymas atlikti tyrimą, ar nepablogės kriminoginė padėtis Lietuvoje.

ELTOS žiniomis, balandžio 17 d. Lietuvos seimo priimtame Azartinių lošimų mokesčio įstatyme numatyta, jog lošimų namai nuo bendrų gautų pajamų turės mokėti valstybei 15% mokesčių. Įstatymas turėtų įsigalioti nuo š.m. liepos 1 d. Seimo biudžeto ir finansų komitetas pranešė, kad 50% lėšų, gautų iš lošimo mokesčio, bus skiriama mokyklų kompiuterizavimui, o kiti 50% bus panaudoti kitoms išlaidoms.

Lankėsi Kazachstano prezidentas

Lietuvoje balandžio 4-6 d.d. lankėsi Kazachstano prezidentas (Nukelta į 2-rą psl.)

Šiame numeryje

Lietuviais norime ir būt...

Naujoji karta turėtų užaugti sąmoningai savo tautos nariais

Lietuvių žydų dialogo belaukiant

Pasmerkta 1997 m., į Lietuvos seimą išrinktas 2000-taisiais

Žodis besiteiraujančiai išeivijai

Pasitraukę į šešėlį, su širdgėla stebi, kaip daug kas griauinama

Keistas lenkų projektas

Kokias teises asmeniui suteikia lenko kortelė?

Smerkiantis balsas iš Izraelio

Jam Lietuva yra "šėtoniško blogio" kraštas

Lietuvaitės triumfas Niujorke

Metropolitan parūpino Domingui vertą partnerę

Čikagos lietuvių opera

Per 44 sezonus įvairiose operose dainavo 110 solistų

Nervinės įtampos pasekmės

Normalus, aktyvus gyvenimas nuo nervinės įtampos mus apsaugo

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. 905 275-4672. FAX 905 275-6755. E-mail: tevzib@pathcom.com

Publications Mail – PAP Registration No. 9408. CPM 1001760

LEIDĖJAS: Kanados lietuvių kultūros draugija "Žiburiai".
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, R. Sakalaitė-Jonaitienė, C. Senkevičius,
G. Gaiztūnė. Metinė prenumerata – \$45, mėn. – \$55, garbės – \$65. Oro
paštu į užjūrus – \$145, paprastu paštu – \$50. Amerikoje – JAV dol. Pavieniai
nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalu kreiptis į "TŽ" administraciją.
Skelbimai nuostatomis nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį
redakcija neatsako. Rankraščiai taisyti redakcijos nuožiūra. Bendradarbių
pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550)
is published weekly, except 1st and 2nd week in August and 4th week in
December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.,
2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: 905 275-4672. U.S.
office of publication, Lewiston, NY 14092. Subscriptions: regular \$45.00,
patron \$55.00, sponsor \$65.00 per year. PERIODICALS Postage paid at
Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės
žiburiai", P.O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address
changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in
Canada. ISSN 0040-4063.

We acknowledge the financial assistance of the Government of Canada, through
the Publications Assistance Program (PAP), toward our mailing costs.

Nukankintus kunigus prisimenant

JERONIMAS ŠALČIŪNAS

Marijampolėje kovo 17-ąją Palaimintojo Jurgio Matulaičio kunigų seminarijoje įvyko renginys, skirtas paminėti Budavonės miško (Vilkaviškio raj.) tragediją. Ten 1941 m. birželio 22-osios ankstyvą rytą besitraukiantieji įtūrė raudonarmiečiai žiauriai nukankino ištikimai Dievui ir Tėvynei tarnavusius kunigus – V. Balsį, J. Dabrila, J. Petriką. Minėjimo iniciatyvos ėmėsi klierikai su vadovybe ir kunigo J. Dabrilos vaikaičiai J. Šidlauskas.

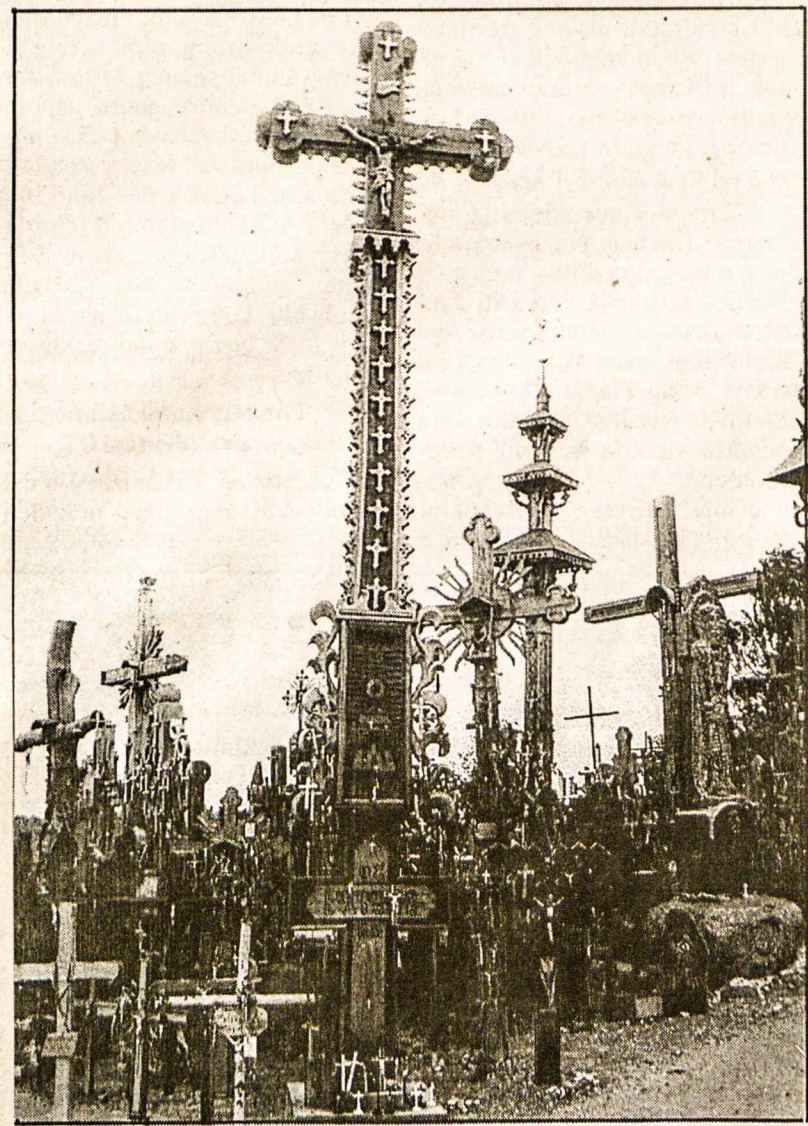
Saliukėje laukia rektorius kun. dr. K. Žemaitis, vicerektorius kun. M. Puidokas, auklėtiniai. Visi jau spėję susipažinti su ant lininiu rankšluosčiu užtiesto pulsto padėtomis tu kunigų padintomis nuotraukomis ir biografiniiais įrašais apačioje.

Pristatę svečius, šeštakis R. Baltušaitis tarė įžanginį žodį. Vyrų choro grupė uždainuoja "Eina garsas nuo Malburgo". Ir toliau tarp pasisakymų skambės J. Maironio, Pr. Vaičiūčio, kun. K. Žitkaus posmai iš "Vai lėkite, dainos" knygelės, kurią paruošė ir išleido kun. dr. J. Dabrila 1936 m. Tai "Aš prisiminu namelį", "Du broliukai kunigai", "Grazių dainelių" ir kt.

Vedantysis, priminęs nužudytųjų kunigų uolumą, patriotizmą, pasiaukojantį tarnavimą Aukščiausiajam, nušviečia kun. J. Petrikos gyvenimą. Pirmojo pasaulinio karo metu ėjęs kapeiliono pareigas lietuvių pabėgėlių gimnazijoje Voroneže, šis kunigas grįžta į Lietuvą ir plūša pastoracijos baruose.

Apie profesorių kun. dr. J. Dabrila plačiai kalba klierikas M. Martinaitis. Baigus kunigų seminariją 1927 m. Gižuose –

"Nukankintieji kovoja drauge su mumis... Jie stiprina mūsų gretas... Tebus paslovinėti nenusielenk prieš netesę." ARKIV. M. REINYS
Vladimiro kalėjime

Kryžių kalne prie Šiaulių dabar statoma didelių ir meniškų kryžių
Nuotr. V. Kapočius

Kauno universitetas. Po metų – primicijos. Studijos labai praturtina pasaulėžiūrą, paskatina fotografuoti ir kino menui. Pasakui mokslai Olandijoje bei Italijoje, filosofijos-teologijos licenciatas ir daktaro laipsniai. Po to – Vilkaviškio gimnazijos kapeilionas, auklėtojas, švenčių ir būrelių, stovyklų, Eucharistijos bičiulių organizatorius. 1936 m. – jau Vilkaviškio kunigų seminarijos profesorius.

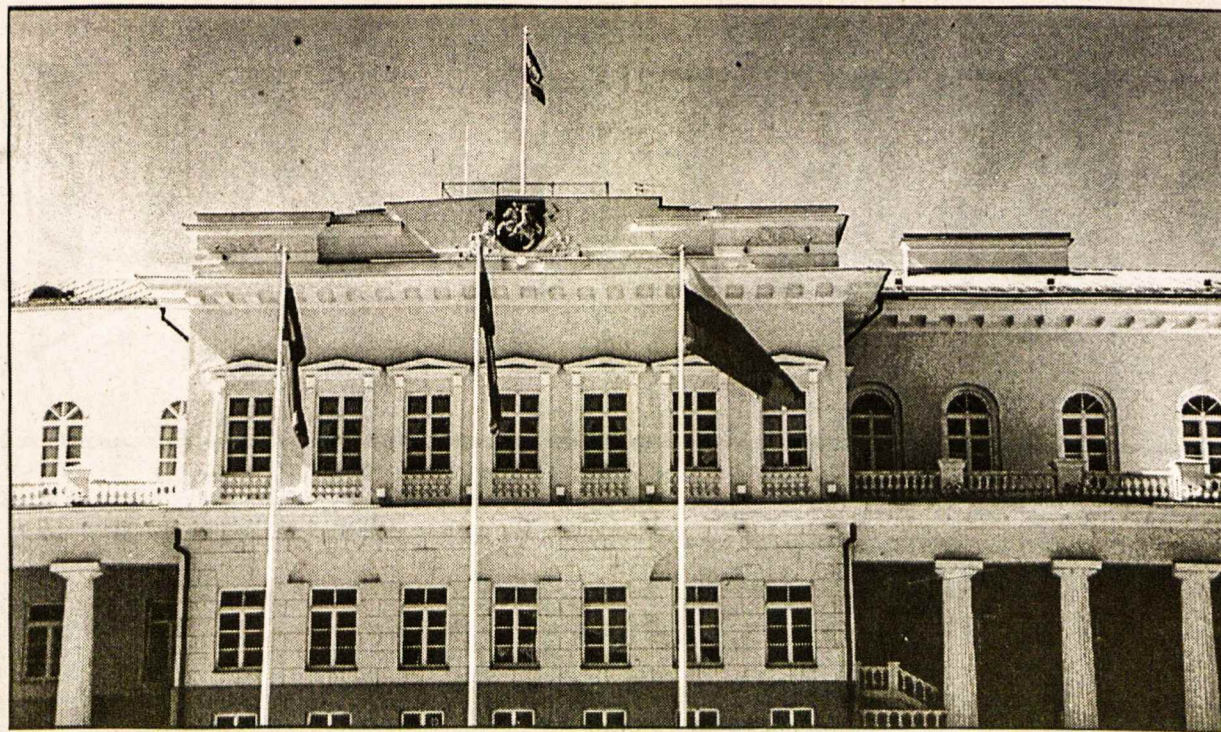
Kunigo V. Balsio kelias, vingiuojęs nuo klieriko 1922 m. Zylpiuose, trumpai per Kauno universitetą, ketverių metų vikaravimą K. Naumiestyje, atvedą klebonatui ir nuošalius Lankešius. Čia – vaisingas bendravimas su parapijiečiais, rūpinimasis pavasarininkais, paskaitininkų kvietimas savišvietai, kultūringi pasilinksminimai su liaudies dainomis, rateliais.

Pro ašaras apie bausių birželį bei dar 3-jose aplinkinėse pradinėse mokyklose tikybą dėsčiusį savo mylimą kleboną V. Balsį pasisako buvusi lankeliškietė M. Vekerotienė. Ji – regėjusi siaubingai sumaitotus trijų kunigų kūnus ant kraujais paplūdusių kluono durų, sekancią dieną pašarvotus gimtojoje šventovėje, po to laikinai palaidotus šventoriuje.

Auditorija atidžiai klausosi veiklaus patrioto K. Janulaičio iš Vilkaviškio milžiniškų pastangų, įveikiant net pažįstamų pareigūnų baimę ir ateistų trukdymus Atgimimo prieaušyje – atstatytas paminklas Budavonėje, surinkta gausi atsiminimų medžiaga, per vargus išleista knygutė apie kunigų liūdną auką.

Šio straipsnio autorius skaisavo eilėraštį "Budavonės kankiniams".

Tokį pat renginį seminaristai pakartojo P. Kriaučiūno bibliotekoje kovo 30-ąją. Šv. Mišios ži- ties miške birželio 23 d., 12 val.

Lietuvos prezidentūros rūmai su valstybiniais ženklais, rodančiais šio pastato paskirtį
Nuotr. R. Puterio

SPAUDOS BALSAI

Grūto parkas užsienio žiniasklaidoje

Toronto lenkų dienraštis "Gazeta" š.m. balandžio 6-8 d. laidoje rašo: "Lietuvos pietuose netoli Druskininkų sekmadienį miško parke buvo atidarytas komunizmo vadų paminklų muziejus. Tai pirmas toks muziejus buvusios Sovietų Sąjungos krašte. 200-tų hektarų plote yra per 60 Lenino, Markso, Dzeržinskio, komunarų ir pan. paminklų. Jie yra buvę sovietų palikimai, surinkti įvairiuose Lietuvos miestuose. (...) Per pastaruosius kelerius metus Lietuvoje buvo diskutuojama, ar reikia komunizmo vadų paminklams gražinti 'gyvybę', ar juos tiesiog sunaikinti. Diskusijos neaplenkė netgi Lietuvos seimo. (...) Parkas yra labai populiarus. Dar prieš oficialų atidarymą jį aplankė 100,000 asmenų. Paroda apžiūrėjo jau per 40 užsienio žurnalistų.

Užsienio žurnalistų tarpe buvo ir Toronto "National Post" korespondentas, kuris šio laikraščio š.m. balandžio 3 d. laidoje tarp kitko rašo: "Šis parkas jo oponentams kelia nerimą. Įsivaizduokite, kad jūsų krašte vieną dieną ateina ginkluoti kagebistai, muša jūsų kaimyną, iš-

prievartauja jūsų seserį, jūsų motiną, nužudo jūsų brolius", sako Leonas Kerosierius, vienas šios parodos kritikų. Ir ar dabar kas nors stato tiems žudikams, tiems prievartautojams, paminklus? Joks kraštas nestatė tirionams paminklų. Ar yra paminklai Hitleriui ar Gebelsui?"

Parko savininkas Malinauskas atmeta kritiką sakydamas, kad parkas yra daugiau moko- mojo negu nostalginio pobūdžio. Atrodo, kad lankytojai su tuo sutinka. "Aš esu patenkinta, kad statulos nebuvo sunaikintos, tuo būdu niekas praktiškai neužginčys", pasakė lankytoja Roma Ankevičienė.

Grūto parkas buvo rodomas per JAV ir Kanados TV, aprašytas "Time" žurnale ir kitur. Atrodo, kad jis bus pelningas.

Patobulintas šautuvas

Maskvos dienraštis "Kommersant" š.m. kovo 7 d. laidoje rašo: "Šiomis dienomis Ruklos kariškame poligone Vytauto Didžiojo vardo šaulių (jėgerių) batalionas demonstravo Lietuvos respublikos Krašto apsaugos ministerijos vadovybei sumodernintą automatinį šautuvą

M14. (...) 'Prisišaudymo' iškilmėje dalyvavo gynybos žinybos viršininkas Linas Linkevičius ir vyriausias Lietuvos ginkluotųjų pajėgų vadovas brigados generolas Jonas Kronkaitis. Kaip tik šio sumoderninto šautuvo 'krikšto tėvu' tapo generolas Kronkaitis. Jam teko naudoti M14 tais metais, kai jis buvo JAV ekspedicinio korpuso karininku Vietnamė. Išėjęs į pensiją ir pastoviai apsigyvenęs Lietuvoje Kronkaitis ragino Lietuvos kariuomenę priimti šį pasenusį modelį, kurio Amerikos kariškiai atsisakė prieš 30 metų. Atsargos generolo raginimas buvo išklaustas: 1999 m. JAV perleido Lietuvai kaip 'humanitarinę pagalbą' 40,000 šių šautuvų, tačiau ligi šio laiko jie buvo Lietuvos kariuomenės sandėliuose.

Tačiau dabar paaiškėjo, kad per tą laiką šauliai kartu su projektoautojais ir Kauno 'Pergalės koncerno' ginklų žinovai nesėdėjo rankas susidėję – jie pritaikė M14 dabartiniais reikalavimais. Jie pritaikė šautuvams optinius taikiklius ir naktinio šaudymo prietaisus. Pagal pulkininką Jurgaitį tvirtinimus, M14 yra penkis kartus pigesnis negu dabar naudojami rusiški analogai ir juos viršija savo techninėmis charakteristikomis".

Tačiau dabar paaiškėjo, kad per tą laiką šauliai kartu su projektoautojais ir Kauno 'Pergalės koncerno' ginklų žinovai nesėdėjo rankas susidėję – jie pritaikė M14 dabartiniais reikalavimais. Jie pritaikė šautuvams optinius taikiklius ir naktinio šaudymo prietaisus. Pagal pulkininką Jurgaitį tvirtinimus, M14 yra penkis kartus pigesnis negu dabar naudojami rusiški analogai ir juos viršija savo techninėmis charakteristikomis".

Lietuvos lenkų dienraštis "Kurier Wilenski" š.m. kovo 17 d. laidoje rašo, kad Lietuvos seimo pirmininko A. Paulausko Varšuvoje lankymosi metu buvo priminta ir Punsko lenkų pasienio kariuomenės sargybinės problema: "Paulauskas pokalbiuose su Lenkijos seimo frakcijų atstovais prašė atsižvelgti į Lenkijos lietuvių pasiūlymą nepilėti Punsko valsčiuje įsteigtos sargybinės, bet perkelti ją truputį toliau. Seimo frakcijų atstovai manė, kad šis dalykas jau išspręstas, bet kai Paulauskas užtikrino apie jo aktualumą, pažadėjo paspartinti problemos išsprendimą. (...) Punsko gyven- tojai tvirtina, kad sveikatos centre neteisėtai sargybinė buvo patalpinta, kadangi pastato sklypas buvo įgytas visuomenės lėšomis. Piliiečių teisių gynėjai prašant šį reikalą nagrinėjo Balstogės administracinis teismas, vienokiai buvo konstatuota, kad Lenkijos tautinių mažu- mių teisės nebuvo laužomos, ieš- kinsys buvo atmetas. (...) Šį klausimą aptarė Lietuvos ir Lenkijos prezidentai bei min. pirmininkai, ne kartą apie tai buvo kalbama abiejų valstybių parlamentų bendruose posėdžiuose, bet problema ir toliau nėra išspręsta".

Punsko sargybinė – problema nr.1

Lietuvos lenkų dienraštis "Kurier Wilenski" š.m. kovo 17 d. laidoje rašo, kad Lietuvos seimo pirmininko A. Paulausko Varšuvoje lankymosi metu buvo priminta ir Punsko lenkų pasienio kariuomenės sargybinės problema: "Paulauskas pokalbiuose su Lenkijos seimo frakcijų atstovais prašė atsižvelgti į Lenkijos lietuvių pasiūlymą nepilėti Punsko valsčiuje įsteigtos sargybinės, bet perkelti ją truputį toliau. Seimo frakcijų atstovai manė, kad šis dalykas jau išspręstas, bet kai Paulauskas užtikrino apie jo aktualumą, pažadėjo paspartinti problemos išsprendimą. (...) Punsko gyven- tojai tvirtina, kad sveikatos centre neteisėtai sargybinė buvo patalpinta, kadangi pastato sklypas buvo įgytas visuomenės lėšomis. Piliiečių teisių gynėjai prašant šį reikalą nagrinėjo Balstogės administracinis teismas, vienokiai buvo konstatuota, kad Lenkijos tautinių mažu- mių teisės nebuvo laužomos, ieš- kinsys buvo atmetas. (...) Šį klausimą aptarė Lietuvos ir Lenkijos prezidentai bei min. pirmininkai, ne kartą apie tai buvo kalbama abiejų valstybių parlamentų bendruose posėdžiuose, bet problema ir toliau nėra išspręsta".

Lietuvoje po nepriklausomybės atstatymo absoliučiai daugumai į valdžią nesibrovusių patyrusių specialistų – buvusių partinių buvo ir tebėra neįma- noma kritikuoti naujų kraštui praužtingų sprendimų, nes tokie kritikai rėksmingų naujųjų patriotų apšaukiami siekiančiais trukdyti, apšaukiami komunis- tais, Rytų, Ivanų pakalikais ir

Žodis besiteiraujančiai išeivijai

Iš Lietuvos gauto laiško, paaiškinančio esamą dabartinę būklę

Nagrinėdami Lietuvos reikalus, gretindami nesena praeitį ir dabartį, jūs – išeivija – turėtumėte visados atsižvelgti į vieną labai reikšmingą mūsų buvusio gyvenimo aplinkybę. Kaip žinote, tarybiniais laikais pas mus buvo tik viena partija, kuri kontroliavo visas gyvenimo sritis. Ji norėjo, kad ir šalies ekonomika vystytųsi kiek imanoma spartesniais tempais, o tam reikėjo prie vadovavimo ūkiui pritraukti gabiausius žmones.

O kaip partija jiems vadovau ir jų darbą kontroliuos, jeigu jie jai nepriklausys? Mat partijos nurodymai, pageidavimai, reikalavimai ūkiui buvo perduodami per jos struktūras, dažnai – uždaruose susirinkimuose, konferencijose šalia ten sprendžiamų vidinių partinių reikalų. Kaip tomis sąlygomis įtakoti nepartinius? Dėl to ir partiją buvo siekiama be kokių nors ypatingų idėjų reikalavimų įtraukti visus perspektyviusius specialis- tus. Taip joje atsidūrė dešimtys tūkstančių savo srities specialis- tų. Jie Lietuvą visose gyvenimo srityse ištempė į vieną iš pirmųjų, o daugelyje sričių ir į pirmąją vietą tuometinėje Tarybų Są- jungoje.

Prasidėjus Atgimimui, keičiantis aplinkybėms, kai kurie iš jų – gal sumaniausi ir lanksčiausi – laiku suprato, kurlink kryps- ta gyvenimas, ir stengėsi prisi- taikyti prie naujų sąlygų. Dėl to jie tapo ir naujaisiais bankin- kais, ir stambiais akcininkais, ir privatizuoto turto savininkais, ir politikais, tam sumaniai pasi- naudodami veikiančiais įstaty- mais, nevengdami stoti į nauja- sias partijas (tame tarpe į kon- servatorių, krikščionių demok- ratų). O tie "nesusitepusieji", kurie trispalvėmis apsiakaisė, mitinguodami laukė iš dangaus nukrisiančių keptų karvelių, li- ko su trupiniais ir šiandieną šaukia apie "prichvatizavimą" (iš rusiško žodžio, reiškiančio "pagriebti"), apie komunistų prasibrovimą į valdžią ir t.t.

Žinoma, tuo pačiu metu gudrūs ar gerai atlyginamų juristų konsultuojami tikrieji nusikaltėliai taip pat pasinaudo- jo privatizavimo ir politine su- maištimi. Bet pirmųjų ir šių veiklos negalima sutapatinti ir suplakti į vieną vietą! Pažiūrė- kite, kaip dažnai šiandieną ir Vakarų pasaulyje prieš turtin- guosius, net prieš valstybių va- dovus, iškeliami kaltinimai, dėl jų neva neteisėto praturtėjimo. Būna ir tiesos, bet daug kas ir neįrodoma.

Lietuvoje po nepriklausomybės atstatymo absoliučiai daugumai į valdžią nesibrovusių patyrusių specialistų – buvusių partinių buvo ir tebėra neįma- noma kritikuoti naujų kraštui praužtingų sprendimų, nes tokie kritikai rėksmingų naujųjų patriotų apšaukiami siekiančiais trukdyti, apšaukiami komunis- tais, Rytų, Ivanų pakalikais ir

panašiai. Dėl to tokie specialis- tai, dažnai jau garbingo am- žiaus, bet turintys didelę ūkinio vadovavimo patirtį, numoja į viską ranka ir, pasitraukę į šešė- lį, su širdgėla stebi, kaip daug kas, ką jie tiek metų kūrė, griau- nama be jokios perspektyvos, kuo griaunamą pakeis.

Iš dalies dėl to šiandieną tiek bedarbių, tiek nusivylusių, tiek bėgančių iš Lietuvos, tiek savizudžių... Ir šiomis netek- tims galo nematyti. Kai kas reiškia viltį, kad viskas pasikeis, kai senuosius pakeis nepriklausomybės metais išaugusi naujoji karta. Bet kai gabiausieji už ge- resnes gyvenimo bei kūrybos są- lygas parsiduoda Vakarams ar Užatlantei ir iš Lietuvos išva- žiuoja, ar pasilikusieji Tėvynei pajėgs ją atgaivinti ir nors priar- tėti prie išdėstytų ir mūsų nauju- jų išeivijai trūso dėka vis labiau nuo Lietuvos savo gerovės lygiu atitolstančių šalių?

Vertindami mūsų gyvenimą, jo sunkumus, nepamirškite, kad Jūs gyvenate šalyje, kuriai pagal žmonių gyvenimo lygį statistika kasmet skiria pirmą-antrą vietą pasaulyje, o mums – tik pen- kiasdešimtą. Nepamirškite, kad Šiaurės Amerikos teritorijos daugiau nei šimtą metų nesiau- bė karai, revoliucijos, socialiniai eksperimentai ir jos šalys galėjo pastoviai žengti pirmyn, o Lie- tuva ilgus šimtmečius buvo ir šiandieną tebėra tarp Rytų ir Vakarų girnapusių griauinama, deginama, žudoma. Jeigu Jus priglaudusi šalis savo dabartinį gerovę sukūrė beveik netrukdo- ma per šimtą ar daugiau metų, tikėtis, kad mes esamomis geo- politinėmis sąlygomis tokią ar artimą jai gerovę sukursime per dešimtmetį – utopija. Tačiau mums to norėti nėra nuodėmė, o jums iš mūsų to reikalauti – mirtina nuodėmė.

Aleksandra ir Kostas

Savaitė...

(Atkelta iš 1-mo psl.)

tas Nursultanas Nazarbajevs. Svečias kalbėdamas seime pažy- mėjo, jog Kazachstano ir Lietu- vos dvišaliai santykiai daugia- sia rišasi su prekybos ir ekono- mikos plėtra, o geriausios per- spektyvos yra tranzito ir trans- porto srityse.

Kaip rašo ELTA/LGTIC, susitikime su seimo pirmininku Artūru Paulausku buvo aptarti pramonės, žemės ūkio plėtoji- mo klausimai, didėjantis krovni- ūjų tranzitas per Klaipėdos uostą. Balandžio 5 d. svečias pa- sirašė bendrą draugiškų santy- kių plėtos ir stiprinimo pareiš- kimą su Lietuvos prezidentu Valdu Adamkumi. Taip pat bu- vo pasirašyta tarpvyriausybė- sutartis dėl bendradarbiavimo kovojant su mokesčių įstatymų pažeidimais bei sutartys aplin- kos apsaugos, muitinių bei Ak- tau ir Klaipėdos uostų bendra- darbiavimo srityse. RSJ

MIELAM GIMINAIČIUI

A+A

inž. ZIGMUI RIMŠAI

mirus, jo žmoną RAMUTĘ, sūnų KOSTĄ ir jo žmoną KRISTINĄ, seserį dr. JADVYGĄ RIMŠAITĘ nuoširdžiai užjaučiame –

Pola, Kostas Juodviršis

PADĖKA

A+A

BRONIUS MOLIS

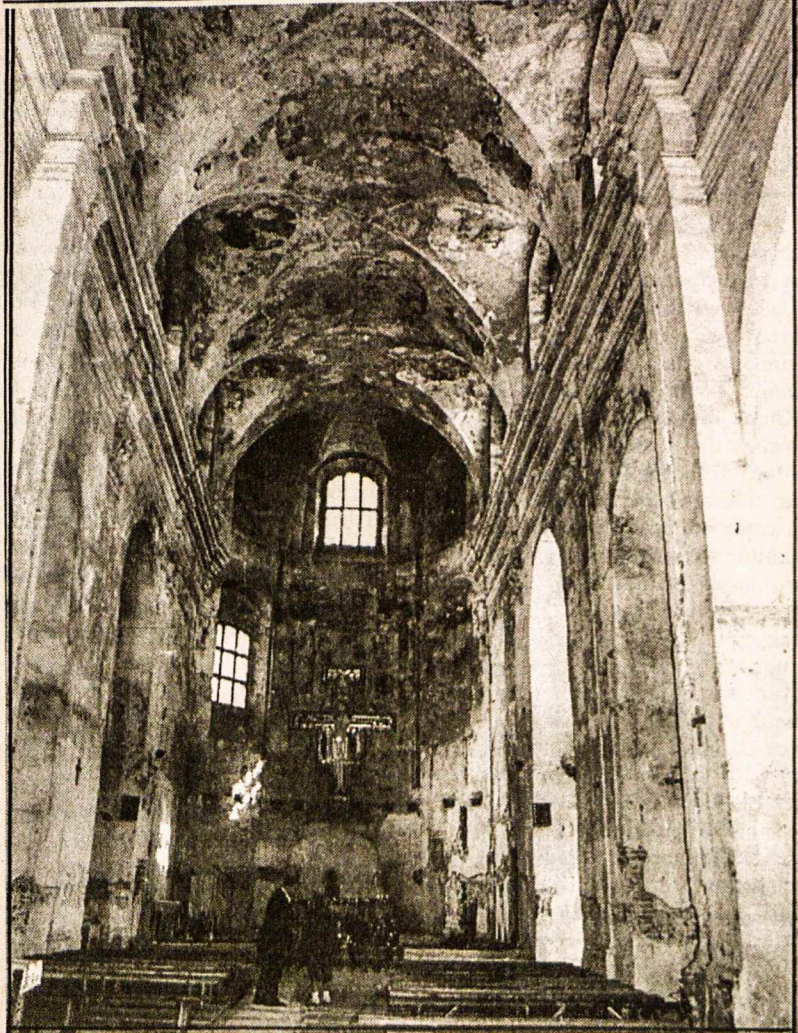
mirė 2001 m. kovo 30 d. Palaidotas balandžio 2 d. Šv. Jono lietuvių kapinėse, Mississaugoje.

Esame dėkingi kun. Augustinui Simanavičiui, OFM, už maldas koplyčioje, Prisikėlimo parapijos kuni- gams už atnašautas gedulines Mišias. Ačiū D. Radtkienei už gražų giedojimą ir vargonavimą Mišių metu.

Dėkojame karsto nešėjams, lankiusiems velionį koplyčioje, palydėjusiems į kapines, aukojusiems skautų fondui ir šalpai, užprašytas Mišias, gėles, pareiškusiems užuojautą žodžiu ir raštu. Ačiū ponioms už pyragus, B. Stanulienei už skaniai pagamintą maistą, M. Povilaitienei ir D. Keršienei už aukų rinkimą.

Liūdesy likę – žmona Elena sūnus Albertas, broliai – Jonas ir Petras, sesuo Agota su šeimomis

Įdomu kaip į tai reaguos Lietuvos "purvasklaida". J. B.

Bernardinų (pranciškonų) šventovės vidus Vilniuje. Sovietmečiu joje buvo įrengtas sandėlis. Dabar ji atnaujinama

Keistas lenkų projektas

Numatyta Lietuvos lenkams Varšuvos valdžios išduodama lenko kortelė, prilygstanti Lenkijos pilietybei

E. GEČIAUSKAS

Generaliniame konsulate Vilniuje buvo pristatytas lenko kortelės dokumento projektas. Manoma, kad š.m. gegužės ar birželio mėnesiais bus priimtas įstatymas dėl lenko kortelės, kuri įsigalios po pusės metų patvirtinus Lenkijos seimui, senatui ir prezidentui.

Pretenzijas į lenko kortelę turės įrodyti, kad jis pats arba vienas iš tėvų, ar vienas iš senelių praityje turėjo Lenkijos pilietybę. Kitas atvejis: asmuo deklaruos lenko tautybę, įrodymas, kad jis pats arba vienas iš tėvų, arba vienas iš senelių deklaruos lenko tautybę ar kitu būdu demonstravo ryšį su lenkiškumu (?) arba buvo laikomi lenkais (?).

Generalinis Lenkijos konsulas M. Jackievič ir vicekonsulas V. Muliaryk dar paaiškino, kad Vilniaus ir Vilniaus krašto gyventojai, čia gyvenę prieš karą turi teisę į lenko kortelę. Projekte sakoma, kad tai bus "moralinė kompensacija už Lenkijos pilietybės netekimą.

Taigi visų pirma lenko kortelė sumanyta gyventojams vadinamųjų "kresų", t.y. prieškarinės imperialistinės Lenkijos okupuotos rytinės dalies, kuri nėra lenkų etninė žemė. Tai savotiškas pretenzijų į šias žemes ir jų gyventojus pareiškimas.

Stebina nuostata, jei asmenis vienas iš keturių senelių buvo Lenkijos pilietis arba deklaravo (kur?) ar demonstravo lenkų tautybę (kas laikė?), tai tas asmuo jau turi teisę į lenko kortelę. Okupuotoje Rytų Lietuvoje lietuviai prievarta buvo rašomi lenkais ir negalėjo rašyti lietuviais.

Kokias teises asmeniui suteikia lenko kortelė?

Asmuo, turintis lenko kortelę trijų mėnesių gyvenimo Lenkijos teritorijoje įgyja teisę

nuolat apsigyventi Lenkijoje. Jam numatomas nemokamas gydymas. Įvažiavimo viza bus išduodama nereikalaujant turėti lėšų, bus nemokama. Lenko kortelė užtikrina daugkartinį įvažiavimą į Lenkiją. Ji prilyginama vizai, leidžiančiai nuolat gyventi Lenkijoje. Asmenų, turinčių lenko kortelę, vaikai įgyja vienodas teises į mokslą ir stipendijas, kaip ir Lenkijos piliečiai. Asmenys su lenko kortele, turintys leidimą gyventi, galės dirbti Lenkijoje, gauti bedarbio pašalpą bei kitas socialines garantijas, įsigyti nekilnojamą turtą, užsiimti ūkine veikla.

Ši dokumentą išduos Lenkijos konsulai.

Lenko kortelė suteikia panašias garantijas, kaip ir Lenkijos respublikos pilietybė. Neatsitiktinai Lenkija atsisakė pasirašyti kartu su Lietuvos ir Lenkijos sutartimi deklaraciją dėl 1920-1939 metais Lenkijos įvykdytos Vilniaus ir Pietryčių Lietuvos okupacijos. Deklaracijoje buvo ketinta įvardinti ir teisiškai įvertinti šią okupaciją.

Reikalavimas Lietuvos lenkų pavardes rašyti lenkiškais rašmenimis, lenko kortelės įvedimas, kai panašių pretenzijų neturi jokia kita kaimyninė valstybė, gal pagaliau atkreips Lietuvos valdžios dėmesį į šias ir daugelį kitų Lenkijos manipuliacijų, kurios silpnina Lietuvos valstybingumą ir padės suvokti, kad pagaliau reikia imtis atsakomųjų veiksmų.

Siūlome asmenims, priėmusiems lenko kortelės dokumentus, atimti Lietuvos respublikos pilietybę.

Prašytume išaiškinti, ar turi teisę kita valstybė išduoti mūsų valstybės piliečiams panašius dokumentus, ar tai nepažeidžia Lietuvos valstybės interesų, nekomplikuoja padėties Lietuvoje tarp piliečių, turinčių svetimos valstybės privilegijas ir jų neturinčių.

Veteranas tarp atsikuriančių dominikonų Lietuvoje

Kunigas Jonas Domininkas Grigaitis, OP.

EGLĖ INTAITĖ

Tarpukaryje į Lietuvą iš JAV atvykę lietuvių kilmės kunigai, dominikonai su V. Pauliuku, OP, priešakyje, nusprendė pasilikti gimtinėje Lietuvoje ir pasižvelgti Dievo žodžio tarnystei. Šiauliuose, einanti dominikonų procesijoje balta sutana kun. Pauliuką, OP, sustabdė paauglio ranka. "Priimkite mane į savo ordiną. Noriu visą gyvenimą būti su dominikonais". Su ašaromis akyse prašė liesas, pailgo veidelio paauglys. Šalia stovėjusi mama tik pavirtino sūnaus pasiryžimą. Taip šiaulietis J. Grigaitis atsidūrė Raseiniuose, kur dominikonų iniciatyva buvo vėl atgaivintos dominikonų vienuolyno tradicijos, šalia šventovės esančiuose pastatuose.

Druskininkuose gyvenanti Janina Jackeiviūtė, pirmojo Raseinių apskrities burmistro Boleslovo Jackeivičiaus duktė gerai prisimena tas nepakartojamas akimirkas, kai vienuoliai dominikonai atėdavo į miestelio gimnaziją. "Tai būdavo visiems gimnazistams tikra šventė. Dominikonai atnešdavo knygelių, dovanų, užimdavo moksleivius nuotabiais pasakojimais iš ordino gyvenimo, – pasakoja Raseiniuose 1924 m. gimusi druskininkietė. Negaliu tiksliai prisiminti vardų ir pavardžių, bet nemažai Raseinių moksleivių, sužavėti kilniomis šv. Dominiko idėjomis, pasuko kartu su kunigu Pauliuku ir Žvirbliu. Kiek prisimenu, Žūraitis, Rutkauskas, mano giminitais Paulius Gailius tapo šio

pamokslininkų ordino nariais. O kunigą J. D. Grigaitį, (g. 1914 m.) pamačiusį TV ekrane atpažinau, kai iš Vatikano kardinolo regalias gavęs grįžo Vilniaus arkivyskupas metropolitas A. J. Bačkis. Kun. Grigaitis, OP, nepasikeitė – toks pat energingas ir visada maloniai besišypsantis.

Šiandien kun. Jonas Domininkas Grigaitis, OP, sulaukęs 87 metų amžiaus, tebėra rikiuotėje, tebeskleidžia Kristaus Evangelijos šviesą įvairiomis sąlygomis tarp tikinčiųjų ir netikinčiųjų.

Straipsnyje minėti raseiniškiai kunigai dominikonai yra mirę JAV. Žiūrėtis palaidotas Vašingtone, Rutkauskas – Šv. Kazimiero kopinėse Čikagoje, P. Gailius – Ocean Springs, Mississipi. Visi išliko dominikonais ir atšventė 50 kunigystės metines.

Kun. Jonas Domininkas Grigaitis, OP, ir Pijus Virginijus Eglinas, OP

Lietuvoje skriaudžiamos lietuviškos mokyklos

Lietuvos pietrytinėje dalyje, kurioje nuo seniausių laikų gyveno lietuviai kentę ilgalaikį nutautinimą, iki šiol nėra pakankamai lietuviškų mokyklų. Kad būtų reali dėstomosios kalbos pasirinkimo galimybė, visur šalia kitakalbų mokyklų turi būti valstybinės kalbos mokykla. Kažin ar yra kita valstybė, kuriai nerūpi kaip savivaldybės, seniūnijos, lenkiškos visuomeninės organizacijos, kai kurie LR seimo nariai, netgi kunigai priešinasi mokyklų valstybine kalba steigimui, persekioja, atleidžia iš darbo, grasina tėvams, supratusiems, kad atėjo laikas mokyti vaikus mokyklose valstybine kalba.

Steigti lietuviškas mokyklas trukdo atvirai priešiška Lietuvos valstybės interesams dirbančios Vilniaus ir Šalčininkų rajonų savivaldybės, jų seniūnijos. Lietuviškos klasės buvo priverstos pasitraukti į žymiai blogesnes patalpas. Sumažėjus mokinių skaičiui lenkiškose ir rusiškose mokyklose, pustučių mokyklų patalpos nebuvo perskirstytos, į jas nebuvo įleisti lietuviškų mokyklų moksleiviai.

Vaikai, kurie mokosi mokyklose valstybine kalba, dažniausiai neturi sporto salių, o šalia esanti lenkiška mokykla neįsileidžia (pvz. Turgeliuose). Lenkiškų mokyklų mokymo kabinetai žymiai geriau įrengti,

kompiuterizuoti, jų moksleiviai vežami į ekskursijas, stovyklas Lenkijoje ir t.t.

Tėvų prašymai atidaryti lietuviškas klases pagal esamą tvarką patenka į lenkiškų mokyklų vadovų rankas ir dingsta arba prašymus parašė tėvai priverčiami atsisakyti savo norų. Šią prievartą vykdo lenkiškų mokyklų mokytojai, seniūnijų atstovai, minėtų rajonų švietimo skyriai ir eilę metų minėti ir kiti nusikalstami veiksmai nestabdomi, minėtų organizacijų pareigūnai nebūdžiamai ignoruoja Valstybinės kalbos įstatymą pažeidžia LR konstituciją, kitus įstatymus.

Reikalaujame:

1. Švietimą laikyti valstybiniu prioritetu ir, pakeitus švietimo įstatymą, visas mokyklas perduoti švietimo ir mokslo ministerijai su steigimo funkcijomis.

2. Pritariame Pedagogikos instituto siūlymui kitakalbėse Lietuvos mokyklose pagrindinius dalykus dėstyti valstybine kalba. Nuo ateinančių mokslo metų pereiti prie mokymo valstybine kalba šių dalykų: krašto pažinimo, istorijos, geografijos, lietuvių literatūros, visuomenės mokslo.

E. Gečiauskas,
"Vilnijos" draugijos
suvažiavimo pirmininkas

Lietuvos kariai Tėvynės sargyboje

Nuotr. H. Paulausko

Smerkiantis balsas iš Izraelio

Lietuvos žydų sąjungos Izraelyje pirmininko balsas apie praetis įvykius Lietuvoje

"TŽ" redakciją pasiekė Lietuvos žydų sąjungos Izraelyje metraštis "Gachelet" (2000 m. kovo mėnesio angliškąji laida). Tai periodinis leidinys, 60-80 psl., redaguojamas Rachel Levin. Jame atspindi visa minėtos organizacijos veikla, ypač jos požiūris į okupuotą ir dabartinę Lietuvą, jos žydų likimą. Tuo klausimu daugiausia rašo sąjungos pirmininkas adv. Joseph A. Melamed.

Jis yra gimęs Kaune; priklauso sionistų sąjūdžiui. Vokiečių okupacijos metais beveik visa jo šeima buvo sunaikinta. Jam pačiam pavyko pabėgti iš Kauno geto ir įsijungti į sovietinių partizanų grupę "Mirtis vokiečių okupantams". 1944 m. sionistų grupė "Habricha" pabėgo iš Lietuvos ir pasiekė Izraelį, kur ir dabar gyvena bei vadovalia Lietuvos žydų veiklai.

J. A. Melamed redaguoja trimėnesinį žiniaraštį "News Bulletin" 4-12 psl. ir periodinį leidinį 150 psl. "Lithuania, Crime a. Punishment", pasirodantį kas dveji metai. Naujaisioje jo laidoje (1999 m. sausis) jis rašo apie lietuvių, žudžiusius žydus. Tokių lietuvių pavardės esą žinomos – iki šiol jų surinkta 11, 000. Manoma, kad jų bus apie 23,000.

J. A. Melamed yra taip pat autorius leidinio "Lithuania, Land of Blood", pradėti leisti praėjusiais metais. Tai papildas aukščiau minėto leidinio, skirtas aktualioms žydų santykių su Lietuva ir ten besireiškiančiam antisemitizmui.

J. A. Melamed, kaip Lietuvos žydų sąjungos Izraelyje pirmininkas, žiauriausiai pasisako apie Lietuvą savo kreipimėsi į sąjungos narius minėtame "Gachelet" metraštyje. Jam Lietuva yra "šėtoniško blogio" kraštas ("satanic evil known as Lithuania"). Esą naciai okupuotose kraštuose, padėdami vietinių kolaborantų, sunaikino trečdalį žydų tautos. Prie tokių priklauso lietuviai: "Galbūt uoliausi tų žudynių dalyviai buvo lietuviai, kurie išžudė 96% Lietuvos žydų ir dar šimtus tūkstančių žydų Sov. Sąjungoje, Lenkijoje ir kituose kraštuose. Tai jie padarė per savo gėdingus batalionus, suformuotus Laikinosios vyriausybės po vokiečių invazijos 1941".

J. A. Melamed kaltina visą Lietuvą, visus jos žmones: "Lietuva yra valstybė, kurios piliečiai noriai dalyvavo mūsų tautiečių naikinyje". Nėgana to, Lietuva ir dabar (neigianti savo kaltę, skleidžianti "mitą", kad

žydai buvę patys kalti, nes bendradarbiavę su KGB, naikinusiais lietuvių tautą, trėmusiais į Sibirą. Jis išreiškia viltį, kad ateis laikas, kai Lietuva bus priversta pripažinti savo kaltę.

J. A. Melamed neigiamai pasisako ir apie Lietuvos prezidento sudarytą tarptautinio pobūdžio komisiją abiejų okupacijų žudynėms tirti. Esą kai Prezidentūra per amerikiečius kreipėsi į Izraelio užsienio reikalų ministeriją, kad "Yad Vashem" paskirtų du savo stebėtojus, J. A. Melamed pasisakė prieš tokią paskyrimą, nes toji komisija, esanti priedanga Lietuvos kaltei užtušuoti. Vietoj to jis siūlęs "Yad Vashem" įstaigai sudaryti savo tarptautinę komisiją Lietuvos žydų naikinimui tirti. Ši įstaiga betgi nepakluso ir paskyrė du stebėtojus – dr. Yitzhak Arad ir prof. Dov Levin. Jie dalyvavę viename komisijos posėdyje, bet buvę nepatenkinti, nes negalėję turėti įtakos į jos darbus.

Kaip matyti iš "Gachelet" tekstų, J. A. Melamed kaltina visą Lietuvą ir jos tautą. Visur jis kalba apie lietuvių daugiskaitę. Niekur neužsimena apie lietuvių žydų gelbėtojus. Jo kaltinimai yra labai vienašališki, perdėti. Tai nėra teisininko pasisakymas, bet prokuroro, kalbančio Lietuvos žydų sąjungos Izraelyje vardu.

Deja, toks kalbėjimas neveda į dialogą, priešingai – kursto abipusę neapykantą, aptemdo visą sudėtingą problemą, apsunčia jos sprendimą. Tai kraštutinio pobūdžio balsas, kuriam, kaip girdėti iš kitų šaltinių, nepritaria kitos žydų grupės bei pavieniai asmenys. Inf.

Įvairios žinios

"Neue Zürcher Zeitung" š.m. kovo 19 d. laidoje rašo apie tris dienas trukusį Latvijos ir Lietuvos vadovų susitikimą. Latvijos prezidentė Vaira Vike-Freiberga, oficialiu vizitu atvykusi į Vilnių, pasimatymė su Lietuvos prezidentu Valdu Adamku aptarė abiemis kraštams rūpimus klausimus, kurių vienas iš svarbiausių – pastangos jungtis į Europos sąjungą. Tuo reikalu abu sutarė, kad bendrą pareiškimą dėl įsijungimo į Europos s-ąg turėtų paruošti ne tik trys Baltijos valstybės, bet ir kitos Rytų ir Vidurio Europos šalys, ketinančios jungtis į ŠAS(NATO). Tai būtų naudingiau negu tai darytų kiekvienas kraštas atskirai. Tačiau jei ir viena kuri Baltijos valstybė būtų pirmą pakviesta į sąjungą, būtų geriau ir likusioms kitoms.

Prezidentų pokalbiuose taipgi aiškintasi Būtingės terminalo klausimais, kuriuos dar daugiau išjudino trijų tonų alyvos išsiliejimas Baltijos jūroje, dėl ko kaltinama Lietuva. Esmėje latviai mato nemažą Būtingės konkurenciją Ventspilio alyvos uostui. (Informaciją atsiuntė LeKro). Snk.

Knygų rišykla
"SAMOGITIA"
meniška įrša
knygas bei žurnalus
A. PLENYS
3333 Grassfire Cres., Mississauga,
Ont. L4Y 3J8. Tel. (905) 625-2412

Kalvarijų turgavietėje Vilniuje prekiaujama įvairiais daiktais

Nuotr. V. Kapočiaus

OVER A CENTURY OF SERVICE

1874

Turner & Porter

LAIDOTUVIŲ NAMAI

TORONTE
ETOBICOKE
ir
MISSISSAUGOJE

Dar neatnaujintas Vilniaus gatvės grindinys

Nuotr. R. Gaizučio

Kanados Lietuvių
Lithuanian Canadian
1573 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6

Fondas
Foundation

KLF kapitalas daugiau kaip 3,0 milijonai – tai Kanados lietuvių įnašas! Kasmet gaunamas pelnas (daugiau kaip \$100,000) skirstomas lietuvių išlaikymui Kanadoje (KLB, kultūrinėms bei jaunimo organizacijoms, studentams) ir paramai Lietuvai (vaikų prieglaudoms, tremtinių reikalams, jaunimui).

Atsiminkite ir remkite Kanados lietuvių fondą per savo aukas bei testamentus.
Išduodami pakvitavimai dėl valstybinių pajamų mokesčių.

Remkite lietuvių veiklą Kanadoje! Remkite Lietuvą!
REMKIME PER KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ!

LAISVOJE TĖVYNĖJE

SARAŠAS JAV TEISINGUMUI

ELTA/LGTIC skelbia, kad Simon Wiesenthal centras perdavė JAV Teisingumo departamentui sąrašą lietuvių, kurie po Antrojo pasaulinio karo atvyko į JAV ir yra įtariami dėl kolaboravimo su naciais. Sąraše yra 31 pavardė. Remiantis centro darbuotojų Vilniuje ir Jeruzalėje surinkta informacija, spėjama, kad nurodyti lietuviai tarnavo saugumo policijos daliniuose, kurie per karą veikė Lietuvoje ir Ukrainoje. Sąrašas įteiktas Teisingumo departamentui Specialiųjų tyrimų biurui (OSI), tiriančiam JAV gyvenančių karo nusikaltėlių bylas.

"PB" TYRIMAI

Pasaulio bankas (PB) paskelbė savo tyrimų išvadą "Kova su korupcija pereinamojo laikotarpio šalyse", rašo ELTA/LGTIC. Pasaulio banko atstovas Lietuvoje Joel Hellman įsateikė Lietuvos seimui kovo 30 d. Nustatyta, jog korupcija Baltijos valstybėse atitinka Lotynų Amerikos ir Artimųjų Rytų kraštų korupcijos lygį, kuris yra daug didesnis, negu valstybėse, priklausančiose Europos bendradarbiavimo ir plėtros organizacijai. Studijoje rašoma, kad naujoje posovietinių kraštų santvarkoje nėra tinkamai apibrėžtas privačių ir viešųjų interesų atskyrimas. Taip pat studijoje yra pateikti bendri principai, padėsiantys kovojant su korupcija.

NAUJAS CENTRAS

Vilniuje kovo 30 d. atidarytas moderniai įrengtas Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos (VATES) avarinis centras, praneša BNS/LGTIC. Centro įrengimą finansavo Jungtinės karalystės (JK) Prekybos ir pramonės departamentas. Tomis lėšomis parūpinti kompiuteriai, spausdintuvai, fakso aparatai, demonstracinės priemonės ir biuro įranga. Taip pat patobulinta ir modernizuota VATESi vietinio kompiuterinio tinklo sistema bei įdiegta šiuolaikinė ryšių įranga. Modernizavus centrą galima veiksmingiau stebėti ir vertinti branduolinių avarių eigą bei teikti šalių ypač svarbius, padedančius išlikti avarių padarinius.

GERONTOLOGIJOS CENTRAS

Lietuvių grįžimo į tėvynę informacijos centro (LGTIC) žiniomis, Vilniuje, Kalvarijų g. 223 esančiame Gerontologijos ir reabilitacijos centre gyvena arti 30 iš Vakarų grįžusių lietuvių. Vieno ar dviejų kambarių butuose gali apsigyventi vienas asmuo arba dviese. Kainos nuo \$558 iki \$1087

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisyto ir skardos darbus
(Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis
Tel 905 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

RE/MAX FOUR SEASONS REALTY LIMITED
Member Broker, 67 First Street
Collingwood, Ontario L9Y 1A2

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamus, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į

Angele Šalvaitytė, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovė.
Ji mielai jums padės.
Darbo tel. 705-445-8500
Namų tel. 705-429-6428
Elektroninis paštas: salvaiti@lynx.org
Tinklavieta: www.fourseasonproperties.com

PĖDOS SPECIALISTAS
CHIROPDIST ROBERTAS NEKRAŠAS, M.D., D.CH.

- KULNO SKAUSMAI
- PĖDOS SKAUSMAI
- PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
- JAUGĖ NAGAI
- VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
- SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA

PRIMAME LIGONIUS TRIJOSE JUMS PATOGIOSE VIETOSE:
X ANCASTER, 352 WILSON ST. E. TEL 648-9176
X HAMILTON, 609 UPPER JAMES ST. TEL 388-3541
X HAMILTON, 255 MAIN ST. W. TEL 523-7944

mėnesiui. Teikiama nuolatinė gydymo priežiūra, galimybės minkštinti, patogus susisiektis su miesto centru per 20 minučių. Šalia centro – Kalvarijų šventovė, naujai įsikūrusi kunigų seminarija. Balandžio 14 d. centro vadovė pranešė, jog yra laisva dviejų kambarių vieta. Dėl informacijos galima teirautis LGTIC, interneto adresu info@lgtic.lt.

IŠAUGO ŽUVIES EKSPORTAS

Žuvies, jos produktų bei konservų eksportas iš Lietuvos per pirmuosius tris 2001 m. mėnesius išaugo daugiau kaip dvigubai, o jų importas per tą patį laikotarpį smuko beveik 2 kartus, rašo BNS/LGTIC. Nuo sausio iki kovo iš Lietuvos eksportuota 12,000 tonų žuvies bei jos gaminių, o pernai per tą patį laikotarpį buvo išvežta 5,900 tonų. Žuvies perdirbimo įmonės rado daugiau rinkų, daugiausia NVS kraštuose. Šiemet importuota tik 5,900 tonų žuvies ir jos gaminių, pernai – 11,4 tonų.

HUMANITARINĖ PAGALBA

Lietuvos vyriausybė balandžio 12 d. nutarė paskirti 100,000 litų iš atsargos fondo pagalbos siuntai nukentėjusiems nuo potvynių Ukrainoje, rašo ELTA/LGTIC. Leista panaudoti humanitarinės pagalbos siuntai vaistus ir medicinos pagalbos priemones, saugomas Sveikatos apsaugos ministerijos tvarkomame valstybės materialinių išteklių atsargos fonde. Panaudoto to fondo dalis turės būti papildyta iki liepos 1 d. Kovo mėnesį per potvynį vakarietijoje Ukrainoje žuvo 6 žmonės, buvo sugriauta beveik pusantro tūkstančio ir užlieta kelios dešimtys tūkstančių namų, daugiau kaip 11,000 gyventojų buvo priversti palikti savo namus.

ATSISTATYDINO LRT VEDĖJAS

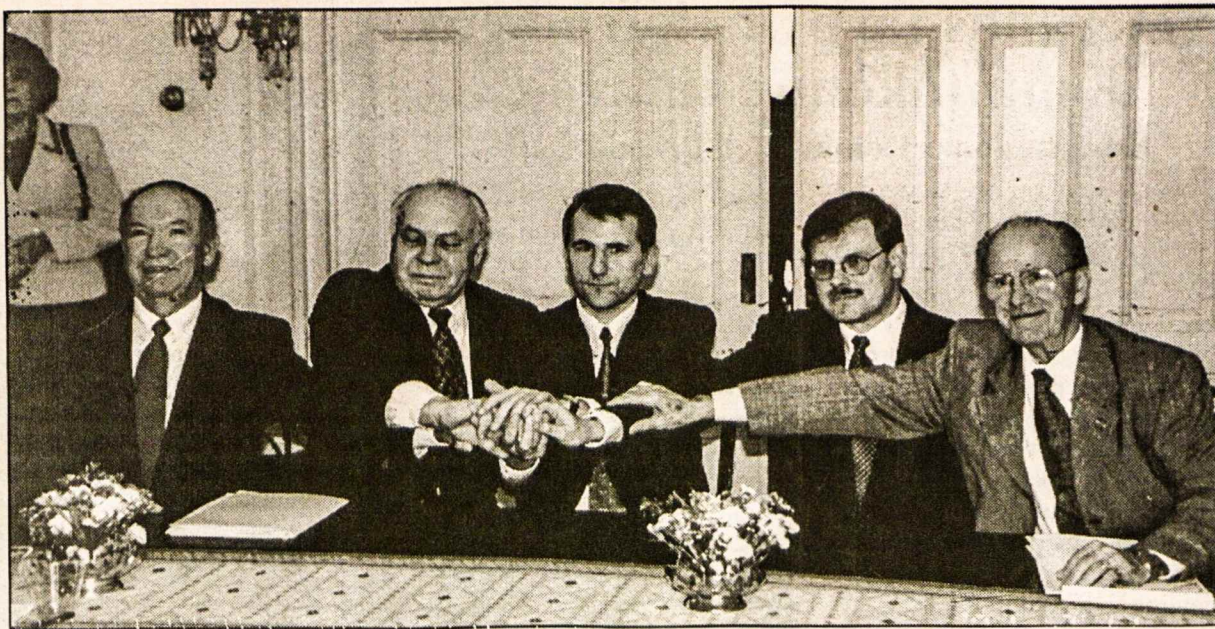
Lietuvos valstybinio radijo ir televizijos (LRT) taryba balandžio 3 d. priėmė LRT generalinio direktoriaus Vaidoto Žuko atsistatydinimo prašymą, rašo BNS/LGTIC. Kartu su juo atsistatydino ir televizijos direktorius Romas Jankauskas bei radijo direktorė Jūratė Laučūtė, tačiau jiems LRT taryba pavedė laikinai eiti savo pareigas. J. Laučūtė taip pat eina generalinio direktoriaus pareigas, kol konkurso būdu bus paskirtas naujas generalinis direktorius. Konkursas turėjo būti paskelbtas per 10 dienų nuo atsistatydinimo. Tarybos pranešimu, V. Žukas atsistatydino iš pareigų "išsiskyrus jo ir Tarybos pažiūroms į LRT skolų likvidavimo strategiją". LRT skolos siekia daugiau kaip 15 mln. litų. V. Žukas anksčiau dirbo katalikų radijuje "Mažoji studija", vedė LTV laidą "Ties riba", 1997 m. ketino dalyvauti Lietuvos prezidento rinkimuose, bet atsisakė savo kandidatūra.

BPL Import/Export
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

SKAMBINTI
Petras Brasas
(905) 545-8868

FIRST PLACE PHARMACY
350 King St. E., Hamilton
540-8877

Viktoras Remesat,
BSc.PhM
□ 10% nuolaidos pensininkams (15% trečiadieniais)
□ Nemokamas vaistų pristatymas
□ Sveikatos priežiūros įrankiai

Š.m. Kovo 11-tą, Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 11-ųjų metinių proga, Lietuvos ambasadoje Vašingtone naujo LR ambasadoriaus Vygaudo Ušacko iniciatyva, buvo sukvietas JAV lietuviškų organizacijų, užsiimančių politine veikla, vadovų susitikimas, kuriame – JAV LB-ės, Amerikos lietuvių tarybos, Lietuvos Vyčių, Amerikos lietuvių respublikonų federacijos ir demokratų lygos pirmininkai pasirašė deklaraciją padėti Lietuvai 2002 metais būti pakviesti į NATO. Nuotraukoje po pasirašymo: John Mankus – Lietuvos Vyčių pirmininkas, Algimantas Gečys – JAV LB-ės krašto valdybos p-kas, Vygaudas Ušackas – LR ambasadorius Vašingtone, Saulius Kuprys – Amerikos lietuvių tarybos p-kas ir Jonas Urbanas – Amerikos lietuvių respublikonų federacijos pirmininkas. Už demokratų lygą pasirašė Rimas Česonis

Ottawa, Ontario

GAVĖNIO SUSIKAUPIMO PAMALDOS, kurias vedė iš Lietuvos atvykęs pranciškonas kun. Gediminas Numgaudis, įvyko š.m. kovo 4 d. St. Elizabeth šventovėje. Kartu su juo koncertavo ir mūsų kapelionas kun. dr. V. Skilandžiūnas. Po pamaldų salėje visi maldininkai turėjo gera progą susipažinti su svečių besivašinant sūnėtais skanėstais. Svečias dar parodė susirinkusiems keletą labai įdomių nuotraukų iš savo centrinės apštalavimo vietovės. Pasibaigus vaišėms Ant. Ramūnas išvežė jį savo automobiliu į autobusų stotį atgal kelionė į Toronto. Aukos mišionieriui buvo renkamos šventovėje ir salėje. Surinkta – \$457.86 ir perduota jam. Aukų lape pasirašė: kun. V. Skilandžiūnas, R. O. Barisai, J. E. Valiuliai, M. Kandžiūskienė, p. Delmotienė, A. Gudžiūnienė, E. Jurgutis, G. Mitalas, dr. Ag. Šidlauskaitė, B. Vilčinskienė, B. J. Daniai, VI. Plečkaitis, S. Danaitienė, V. Prišcepionka, dr. M. Ramūnienė.

PRIEŠVELYKINĖS MĖNESINĖS PAMALDOS ir renginys "Lietuviškos Velykos" įvyko kovo 25 d. St. Elizabeth šventovėje, į kurią susirinko nemažas skaičius tėvynainių, ypač jaunimo. Mūsų kapelionas, perskaitęs Evangeliją apie "Sūnų palaidūną", priminė to palyginimo prasmingumą Gavėnios laikotarpiui. Dievas tėvas myli visus savo sūnus, ypač beprasmiškai klaidžiojančius modernizmo klysteliuose. Vaisių metų salėje visi turėjo gera progą pamatyti apylinkės valdybos renginį "Lietuviškos Velykos". Viešnia Birutė Nagienė iš

Montrealio pademonstravo Vilniaus Verbų pynimą ir velykinių kiaušinių marginimą. Dauguma žiūrovų entuziastiškai reagojo ir rengėjų kvietimą sau pasitarnauti, ir beveik kiekvienas nusipynė po verbą iš atvežtų džiovintų gelių. Pabaigoje mūsų pirm. R. Kličienė fotografavo visą grupę su naujomis verbomis.

AUKOS TIKINČIAJAI LIETUVAI, vysk. P. Baltakiui prašant, buvo renkamos pamaldų metu ir salėje su aukų lapu. Surinkta – \$561.50. Aukų lape pasirašė: dr. Ag. Šidlauskaitė, kun. V. Skilandžiūnas, O. R. Barisai, R. Danaitytė, Ant. Ramūnas, A. Savickienė, A. Gudžiūnienė, p. Delmotienė, M. Kandžiūskienė, V. Radzius, V. Prišcepionka, B. Vilčinskienė, VI. Plečkaitis, S. Danaitienė, J. Danyš.

MIRUSIEJI. A. a. Zigmars Baršys, 93 m., iškeliavo amžinybėn š.m. kovo 12 d. Paliko dukrą Reginą su vyru ir dviem paaugusiais vaikais. Rožinio maldos, vadovaujant mūsų kapelionui, buvo sukalbėtos "Hulse, Playfair & McGarry" laidotuvių namuose. Visos kitos laidotuvių apeigos buvo atliktos Montrealyje, Aušros Vartų šventovėje ir ten palaidotos.

A. a. Kazimieras Bartėška, 56 m., paliko šį pasaulį š.m. kovo 9 d. Otavoje, "General Hospital", po trumpos ligos. Vėlonis darbovos Kanados sostinėje ir kurį laiką buvo net KLB Otavos apylinkės valdybos narys. Jis buvo vedęs ir turėjo du pavaikius, o jo motina ir dvi seserys su šeimos gyvena Montrealyje, todėl ir laidojimo pamaldos buvo atlaikytos Aušros Vartų parapijos šventovėje. Kor.

Šv. Antano parapijos mokykla Cicero mieste, kur mokėsi kun. dr. Arvydas Žygas. Nors dar užrašas yra išskaitomas, tačiau mokykla jau seniai neveikia, o ir pastatai jau lietuviams nelabai prieinami

Nuotr. Ed. Šulaitis

Matininkas
TOMAS A. SENKUS, B.Sc., O.L.S.
ONTARIO LAND SURVEYOR
40 Burrows Avenue, Toronto, Ontario M9B 4W7

TEL: (416) 237-1893
FAX: (416) 237-0426
E-mail: tom.senkus@sympatico.ca

♦ Siuntiniai į Baltijos valstybes ♦
Prieš atvažiuodami ar norėdami daugiau informacijos prašom skambinti

Genei Kairienei (905) 643-3334

PRIMU SIUNTINIUS:

TREČIADIENIAIS 4-6 v., KETVIRTADIENIAIS 10 v. r-1 v. p. p.
Petras Štūrmas (Toronto raj.) (905) 271-8781
Algis Trumpickas (Vasagos raj.) (705) 429-2156
Bernardas Mačys (905) 632-4558

Calgary, Alta.

PADĖKA

Reiškiu gilią padėką KLB Kalgario skyriui, kad įvertino mano pastangas ir darbą, prieš 25-ias metus kuriant Kalgario miesto liuanistinę mokyklą. Taip pat nuoširdus ačiū KLB krašto valdybos pirmininkui A. Vaičiūnui už man įteiktą Švėtimo medali, švenčiant Kalgarį 83-ją Lietuvos Nepriklausomybės šventę.

Su padėka –

Grazina Noreikienė

Edmonton, Alta.

NUOLATINIAI NAŠLAICŲ KAIMO "VAIKO TĖVIŠKĖS NAMAI" rėmėjai aukojė: \$300 – Justas Augis; \$200 – Kostas Žolpis savo žmonos Danutės penkerių metų mirties sukakčiai paminėti. Domsiešiams edmontoniečiams nuoširdi padėka.

KLK M dr-jos centro valdyba

Hamilton, Ont.

AUKOS VAIKŲ DIENOS CENTRUI: \$50 – E. Kronienė; \$30 – O. Adomaskienė; \$20 – R. Plečienė; B. B. Venclova; T. Kareckienė; \$10 – O. Liučauskas, A. Mačiulaitienė; \$5 – J. Kristolaitis; \$1 – F. Linertas.

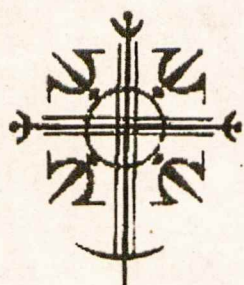
Nuoširdus ačiū visiems aukojusiems –

VDC komitetas

KLKM DR-JOS HAMILTONO SKYRIAUS narių visuotinis susirinkimas įvyko kovo mėn. 25 d. parapijos salėje. Dalyvavo gausus būrys narių ir skyriaus veiklą prijauniančių moterų. Susirinkimą pradėjo skyr. pirm. M. Vaitonienė ir pakvietė svečią, kun. Gediminą Numgaudį, OFM, sukalbėti maldą. Susirinkimui vestį pakviesta E. Kairienė, protokolui rašyti – Z. Rickienė. Praeitose susirinkimo protokolu, priimta bei pataisi, perskaitė D. Garkūnienė. Žodį tarė Centro v-bos pirm. B. Biretienė. Be kitų darbų, Centro v-ba svarstė ir tariasi su skyriaus apie draugijos per 50 m. nuveiktą darbą apžvalginio leidinio išleidimą.

Kun. G. Numgaudis, OFM, papasakojo apie sielovados darbus Lietuvoje, ypač jaunimo tarpe, gelbstint patekusius į narkomanijos liūną. Pranešimus padarė skyr. pirm. M. Vaitonienė ir išdėstė E. Kybartienė. E. Kairienė pasiūlius, susirinkimas pritarė, kad valdyba dar vienai kadencijai liktų dirbti. Po susirinkimo vyko kuklios vaišės.

HAMILTONO LIETUVIŲ PENSININKŲ KLUBO "AŽUOLAS" visuotinis narių susirinkimas parapijos salėje įvyko balandžio 4 d. Aptarti paskutiniai darbai: tradicinis pavasario balius, kuris įvyks gegužės 5 d. Jaunimo centre, sezono uždarymo visuotinis narių susirinkimas-gegužinė, kuri įvyks birželio 10 d. lietuvių žvejų ir medžiotojų Giedraičio klube. Klubu narius kapinių lankymo dieną į Mississaugą autobusą vėš nemokamai. Susirinkimui pasibaigus, pokalbiai toliau vyko besivašinant kava. D.G.

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"

Lougheed Funeral Home

Žmonės, kurie atjaučia kitus

Sudbury Ontario

LIETUVIAI PASAULYJE

Brazilija

Sao Paulo mieste, Vila Zelina priemiestyje, š.m. kovo 4, Šv. Kazimiero diena, atidengtas paminklas – bronzinis biustas kun. Benediktui Sugintui, pradėjusiam Brazilijoje darbuotis prieš 70 metų. Šv. Juozapo parapijos šventovėje atnašautos Mišios, Jaunimo namuose surengti šventiniai pietūs. Kun. B. Sugintas gimė 1895 m. Skaudvilės valsčiuje, baigė Žemaičių kunigų seminariją Kaune, kunigu įšventintas 1919 m. Vėliau dar studijavo Kauno universiteto Teologijos-filosofijos fakultete. Darbovosi Lietuvoje įvairiose parapijose, ypač rūpindamasis švietimu ir spaudos platinimu. Jis 1931 m. išvyko į Braziliją, apsigyveno Sao Paulo miesto Vila Zelina priemiestyje. Čia jis įsteigė lietuvių Šv. Juozapo parapiją, pastatydino šventovę. Tikybą mokė penkiose lietuvių pradžios mokyklose, parengęs daugiau kaip 1,000 vaikų Pirmajai komunijai. 1935 m. taip pat įsteigė savaitraštį "Garsas", vėliau pavadintą "Šviesa". Kun. B. Sugintas 1937 m. grįžo į Lietuvą, 1944 m. pasitraukė į Vokietiją, vėliau į JAV-bes, Čikagą. Čia jis su pasišventimu darbovosi laidojare. Po 70 metų atvykimo į Braziliją iškilus kunigas ir visuomenės veikėjas šiam krašte buvo pagerbtas bronziniu biustu (ELTA).

Naujoji Zelandija

Vasario 16-tąją minėjo ir negausūs lietuviai Naujoje Zelandijoje. Auclando mieste, p. Petraskeinės sode, susirinko 36 tautiečiai ta proga pabendrauti ir prisiminti Nepriklausomybės šventę. Tarp dalyvių buvo keletas atvykusių iš netolimo Hamiltono miesto, vienas net iš sostinės Wellingtono. Šiltas ir malonus oras prisidėjo prie geros nuotaikos. Mat čia yra viduvasaris, ir vasario mėnuo yra pats šilčiausias. Šiai progai pritaikytą žodį tarė Lietuvos garbės konsulas Saulius Petraska, primindamas, kad per pastaruosius tris šimtmečius Lietuva buvo nepriklausoma tik 30 metų. Po to dalyviai vaišinosi savo sūnėtais valgiais ir gėrimais. S. Petraska gimęs Kaune, su mama ir jaunesniu broliu atvyko į N. Zelandiją ir apsigyveno Auclando mieste. Jis matematiką ir kompiuterių mokslus studijavo Auclando ir Wellingtono universitetuose. Darbovosi kompiuterių bendrovėje, vėliau tapo Waiakato universiteto vyresniuoju lektoriumi kompiuterių srityje. 1979 m. jis įsteigė savo kompiuterių bendrovę ir dabar jai tebevadovauja. Lietuvos garbės konsulu Naujoje Zelandijoje paskirtas prieš 4 metus. Visi minėjimo dalyviai buvo dėkingi konsului už vaišes, o jo motinai p. Petraskeienei už nuoširdumą ir trūsą rengiant šį susitikimą ("Mūsų pastogė" 2001 m. 9 nr.).

Britanija

Šv. Kazimiero parapijoje Londone lankėsi svečiai iš Lietuvos. Tėlių vyskupijos sekretorius kun. V. Viktoravičius, Klaipėdos Šv. Juozapo parapijos klebonas kun. S. Damašius, Tėlių katedros vikaras kun. V. Poškus. Sekmadienį, sausio 28, kun. S. Damašius ir kun. V. Poškus atnašavo 11 val. Mišias. Po jų šventovėje vyko pasikalbėjimas religiniais klausimais su tikinčiaisiais. Vakare buvo aukojamos kitos Mišios, po kurių parapijos svetainėje vyko susitikimas su pamaldyviais. Londono lietuvių parapija š.m. balandžio 22 d. iškilmingai minės 100-čią sukaktį.

Šeštadienį, sausio 27, Sporto ir socialinio klubo salėje vyko jaunių maratoninis šokis "Disco". Su-

sirinko arti šimtinės jaunų žmonių – daugiausia Londono naujųjų lietuvių ateivių. Orkestras "Aitvaras" grojo nuo 8 val. vakaro iki 3 val. ryto. Britų-lietuvių pagalbos fondo nariai vadovavo sėkmingai loterijai. A. a. Pranas Mieliauskas, 82 m. amžiaus, mirė praėjusių metų gruodžio 27 d. Leeds vietovėje. Vėlonis į Angliją atvyko 1947 m. ir apsigyveno Leeds mieste. Vedė austrų kilmės žmoną. Darbovosi Leeds miesto vandentiekio įmonėje. Mylėjo Lietuvą, rėmė lietuvių spaudą, buvo klubo "Vytis" narys. Lankė ir rėmė gimines Lietuvoje. Turta jiems taigi testamentu paliko. Laidotuvių apeigas atliko vietos katalikų kunigas. Palaikai sudeginti ir palaidoti žmonos, mirusios prieš 10 metų, kapavietėje ("Europos lietuvis" 2001 m. 3 nr.).

Lenkija

Punkso lietuvių kultūros namų kapela "Klumpė" š.m. vasario 3 d. dalyvavo Lietuvos televizijos laidoje kapelių varžybose "Duokim garą". "Aušra" 2001 m. 3 nr. išspausdino Sigito Bergelio pokalbį su šios kapelos vadovu Jonu Zakaravičiumi. Iš pradžią varžybų "Duokim garą" režisierius nelabai norėjo leisti "Klumpė" dalyvauti. Pastarosios vadovui pavyko režiiserių įtikinti, kad Punkso krašto žmonės nėra antrarūšiai lietuviai ir kad "Klumpė" jau ne kartą yra koncertavusi Lietuvoje ir Lenkijoje. Punkso kapelai teko varžytis su stipriomis kapelomis "Zvangulis" ir "Lakštingalėlė". Varžybos prasidėjo praėjusių metų spalio 14 d. ir jose dalyvavo 80 kapelių. Kapela "Klumpė" varžybose turėjo pasiūlyti per dvi savaites. Jos vadovas J. Zakaravičius sumanė pasirodyti kuo nors iš Punkso krašto tautosakos. Pataikė. Iš žiūrovų "Klumpė" susilaukė gero įvertinimo, taip pat gerų atsiliepimų ir iš muzikantų. Visi pastebėjo, kad "Klumpė" išsiskyrė iš kitų kapelių savo originalumu. Pasak "Klumpės" vadovo, jiems pasirodymas buvo didelis išbandymas, kartu nemažesnis džiaugsmas, kad bandymas sėkmingai buvo įveiktas.

Kapelos "Klumpė" vadovui teko atsakyti ir į žurnalistės klausimus. Dėl repertuaro buvo pasirodęs atsakytas, bet jį labai nustebinęs klausimas, kaip jis jaučiasi tarp tų lenkų? J. Zakaravičius nesileidė į paaiškinimus, tik pagalvojęs, ar, sakysim, toks klausimas būtų keliamas vienietui, atvykusiam iš Švedijos lietuvių telkinio. "Klumpė" kartu su "Zvanguliu" laimėjo pirmąją vietą ir pateko į kitų varžybų tarpinį, kuris vyks šių metų pavasarį. "Klumpė" žada pasirodyti su mažai Lietuvos žinomomis liaudies dainomis. J. Zakaravičius gimęs 1961 m. Žemaitijoje, baigęs Šiaulių pedagoginį universitetą ir Klaipėdos muzikos konservatoriją. Nuo 1996 m. yra Punkso muzikos mokyklos mokytojas ir vėliau kapelos "Klumpė" vadovas.

Savivaldiškos Suvalkijos draugija, kaip rašoma laikraštyje "Gazeta Wspolczesna", kreipėsi į Lenkijos seimo maršalką, reikalaujama, kad dabartinė Palenkės vaivadija būtų pavadinta Palenkės-Suvalkijos vaivadija. Kreipimasis petikijos autoriai nurodo, kad kiti Lenkijos regionai po administracinės reformos išsaugojo savo pavadinimus, o Suvalkijos vardas buvo panaikintas. Taip pat kreipimasis pagrįstas, jog toks elgesys prieštarauja Europos sąjungos politikai, nes raginama išsaugoti regionų kultūrinis bei religinis skirtumas. ("Aušra" 2001 m. 1 nr.) J. Andr.

Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje, isikūres nuosavuose namuose –

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS
830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 40 MILIJONŲ DOLERIU

MOKAME UŽ:

kasd. pal. čekių sąsk. iki.....2.50%
santaupas.....2.75%
kasd. pal. taupymo sąsk.....2.00%

INDĖLIAI:

90 dienų indėlius.....3.50%
180 dienų indėlius.....3.50%
1 m. term. indėlius.....3.75%
2 m. term. indėlius.....4.00%
3 m. term. indėlius.....4.10%
4 m. term. indėlius.....4.25%
5 m. term. indėlius.....5.00%
RRSP ir RRIF (Variable).....2.50%
1 m. ind.....3.85%
2 m. ind.....4.00%
3 m. ind.....4.10%
4 m. ind.....4.25%
5 m. ind.....5.00%

PASKOLAS

Asmeninės nu.....7.80%
nekiln. turto 1 m.....6.65%

- Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai.
- Narių santaupos apdraustos TALKOS atsargos kapitalu 3 mil. dol. ir Kanados valdžios iki \$100,000.00 sumos draudimu

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"
MASTER CARD KREDITO KORTELE – INTERAC KORTELE
TINKLALAPIS: www.talka.net

Lietuvaitės triumfas Niujorke

Sėkmingas Violetos Urmana (Urmanavičiūtės) debiutas "Metropolitan" operoje "Parsifal"

GEDIMINAS KURPIS

Kiekvienais metais pavasarį, kai pasirodo "Metropolitan" operos paruoštas, kaip nors ypatingo savo užsienio klientams, ar tai visą Vagnerio Nibelungo žiedą, ar žymesnių Europos operų gastroles. 2000/2001 metų sezono buvo pasiūlyta naujovė: per ištisą sezoną galima buvo pasirinkti vadinamuosius *Trios*: tris skirtingas operas, tris vakarus iš eilės. Akis užkliuvo už *Trio* 226: *Parsifal*, *Nabucco* ir *The Gambler*, balandžio 2-4. *Parsifal* dainininkų sąrašas *Urmana*, *Domingo* ir kiti. Pagalvojau, juk tai bus Violetos debiutas pagrindinėje *Kundry* rolėje su Niujorko mėgstamiausiu tenoru *Placido Domingo*. Tuojau užsakiau bilietus ir nekantriai laukiau balandžio pradžios.

Apie Violetą Urmaną girdėjau jau seniai, skaičiau apie jos sėkmingus pasirodymus įvairiose Europos operų teatrų bei festivaluose. Girdėjau ir jos balsą disketėse, kurių vieną išėjau Lietuvoje (dainavo Vagnerį su J. Domarko diriguojamu Lietuvos simfoniniu orkestru), kitą Toronte (įdainuotas G. Mahler veiklas su kanadiečiu M. Schade), bet pamatyti ir išgirsti ją dainuojant operos scenoje dar nebuvo teke.

Pagal žiniasklaidos duomenis mezzosopranas Violeta Urmana studijavo fortepijoną ir vokalą Lietuvos Muzikos akademijoje, po to išvyko į Miuncheną, dainavo Bavarijos Operos studijoje ir gilino vokalo studijas Miuncheno Aukštojoje muzikos mokykloje pas prof. J. Loible (jis jai ir patarė sutrumpinti pavarde). Laimėjo kelis konkursus, tarp jų pažymėtini R. Vagnerio Strasbūre ir F. Višas Barcelonoje. 1993/94 metais debiutavo St. Gallene, Miunchene, Bayreutho festivalyje, Lucernoje (princesės Eboli vaidmuo G. Verdi *Don Carlos*) ir Milano Teatro alla Scala (Frick'os vaidmuo R. Vagnerio *Die Walküre*, diriguojant Riccardo Muti). Po to sekė įvairūs vaidmenys daugelyje Europos teatrų: Ženevoje, Paryžiuje (*Opera-Bastille*), Barcelonoje (*Liceu*), Vienoje (*Sta-*

atsoper), Amsterdame ir kitur. Bet Violeta yra geriausiai žinoma kaip R. Vagnerio operų atlikėja.

R. Vagnerio operos nėra trumpos. Su opera *Parsifal*, savo paskutiniąja, jis darbavosi nuo 1845 metų, kai jis perskaitė XIII š. poeto Wolfram von Eschenbach epą *Parzifal*, iki 1882 metų, kai opera išvydo Bayreutho sceną. Niujorko scenoje ji truko nuo 6.30 v.v. iki vidurnakčio. Veiksmas vyksta Ispanijos Pirenėjų kalnyne, kur Gralio (Gralis tai legendinė taurė, kurią Kristus naudojo paskutinės vakarienės metu ir į kurią Juozapas iš Arimatjos supylė Kristaus kraują nuo kryžiaus) riteriai slaugo savo sužeistą valdovą Amfortą. Jį sužeidė ietimi (kuria buvo pervertas Kristus šonas ant kryžiaus) raganius Klingsor, ir išgydyti valdovą žaidžia tegalės nekaltas jaunuolis, kurio širdis pilna gailėsčio. Tas jaunuolis ir bus *Parsifal*. *Kundry*, metų nepaliesta ilgamotė moteris, kuri šaiposi iš kenčiančio ant kryžiaus Kristaus ir dabar ieško išganymo, nes Kristaus liūdnas žvilgsnis ją persekioja, neduoda ramybės, bet ji vis dar tarnauja raganiui Klingsor, kuris keršydamas per ją mėgina suvedžioti Gralio riterius ir pavogti iš jų stebuklingą Gralį, yra ne iš W. von Es-

Sol. Violeta Urmana-Urmanavičiūtė

chenbacho poezijos, bet paties Vagnerio sukurtas charakteris.

Pirmas veiksmas prasideda (ir baigiasi) tyliai, be plovimų dirigentui. Ilga, mįslinga uvertiūra, lėtai besivystanti, kaip ir visa Vagnerio muzika. Pirmame veiksmo *Kundry* dainuoja nedaug. Dainuoja daugiausia riteris Gurnemanas, kuris savotiškai pristato veikėjus ir aiškina, kas dedasi. Antrame veiksmo, siunčiama raganius Klingsor, *Kundry* nenoromis išsiruošia gundyti nekaltą jaunuolį *Parsifal*. Raganius paverčia ja jauna gražule, *femme fatale*, ir čia Violeta pasireiškia visoje savo didybėje. Aukšta, gražiai nuaugusi moteris, puikiai apvaldanti savo balsą ar tai dainuodama viena, ar dueta su P. Domingo. Puiki vaidyba, grakšti laikysena scenoje, bet svarbiausia – jos nepaprastai gražus, stiprus ir išraiškus balsas tiesiog užburia žiūrovas. Veiksmo pabaigoje publikos plojimai ir jai ir veteranui tenorui P. Domingo ilgai nesibaigė. O Violeta nusilenkdama labai gražiai šypsojosi, kas lietuvių tarpe reta.

Ir ne aš vienas buvau labai sužavėtas. Niujorko muzikos kritikas Mike Silverman (*Associated Press*) taip įvertino: "Metropolitan parūpino Domingui vertą partnerę Violetą Urmaną, nuostabiai žavią mezzosopraną iš Lietuvos, kuri pateikė vieną iš įspūdingiausių pastarųjų kelių metų debiutų. Urmana turi reto subtilumo ir lygumo balsą, idealų glamonėjančią *Kundry* melodijai viliojančią *Parsifal*. Jinai taip pat triumfavo, kur daugelis mezzosopranų neišgali – pratestoje aukštų gaidų serijoje, išreikšiančioje *Kundry* didėjančią beviltiškumą, kai pamato, jog jos gundymai neveikia. Urmanos stiprus aukšto balso registras leido jai garsiai sušukti nepereinant į spiegią".

Opera baigiasi – sakysčiau, amerikietiška – laimingai. *Kundry* viliojimas atvėrė *Parsifalio* akis, jis atpažino savo misiją: atgavęs iš raganius stebuklingą ietį, išgydė valdovą Amfortą, atgaivino Gralio riterių draugiją ir padėjo *Kundry* rasti išganyką bei ramybę. Didinga Vagnerio muzika, puikus solistų ir choro dainavimas, legendinis turinys palieka nepaprastai gilią įspūdį.

Iš viso buvo penki *Parsifal* operos spektakliai, kuriuose visuose dainavo Violeta Urmana. Šeštadienio, balandžio 7, spektaklis buvo transliuojamas per radiją *Texaco* šeštadieninių operų serijoje, kurios girdimos beveik visame pasaulyje. Sekantį sezoną "Metropolitan" statys tik vieną Vagnerio operą *Die Meistersinger*. Neteko pastebėti, ar Violeta sugrįš į Niujorko sceną 2001/02 metais. Tačiau jos dienotvarkėje visa eilė festivalių ir operos vaidmenų: *Kundry* Berlyno Staatsoper ir Londono Covent Gardens, *Sieglinde* (R. Vagnerio *Die Walküre*) Bayreutho festivalyje, *Eboli* (G. Verdi *Don Carlos*) Vienos Staatsoper ir San Francisco ir t.t.

Trečiojo operoje *The Gambler*, kurią Sergej Prokofiev parašė 1917 metais pasiremdamas to paties vardo F. Dostojevskio novele, netikėtai turėjau progos išgirsti kitą lietuvių – bosą Vlado Daunorą. Nedidelis vaidmuo, paskutiniame veiksmo azartinį žaidimų kazino direktoriaus, tačiau buvo įdomu išgirsti veteraną, kurį daugiau kaip prieš 30 metų daug kas išcivijoje girdėjome. Jo balsas jau neturi to jaunystės sodrumo, bet scenoje gerai atrodė su barzdele, žilais plaukais ir direktoriškomis manieromis.

Atsiūsta paminėti

Aldona Prašmutaitė, ŽEMAIČIŲ VYSKUPAS JUOZAPAS ARNULFAS GIEDRAITIS. Išleido "Diemedžio" leidykla. Vilnius, 2000 m. 352 psl. Lietuvos istorijos institutas.

Lituanistica, nr. 3,4 (43-44), 2000 m. Lietuvos mokslo akademijos leidinys, 106 psl. ir viršeliai. Redagavo D. Mėlynienė ir A. Juškaitė; spausdino "Mokslas aidai", A. Goštauto 12, 2600 Vilnius. Tiražas 325 egz.

Maironio paminklas Kauno senamiestyje

Nuotr. V. Kapočiaus

Čikagos lietuvių opera

Vienintelė etninės grupės Amerikoje opera stato D. Donizetti "Meilės eliksiyrą"

EDVARDAS ŠULAITIS

Čikagos lietuvių opera yra vienintelis tokio pobūdžio vietinės Amerikos etninė grupių katilė. Dėdės Samo krašte yra geras pusšimtis įvairių didokų tautinių bendruomenių, žymiai gausnė negu lietuvių, bet jos nesugeba išlaikyti savų operos kolektyvų.

Čikagos lietuviai operomis susidomėjo 1956-aisiais, kai čia gyvavęs lietuvių vyrų choras pasiryžo pastatyti G. Verdi "Rigoletto". Pirmoji lietuvių operos premjera įvyko 1957-ųjų pavasarį. Ir taip kiekvieną pavasarį (su trimis išimtimis: 1961, 1965, 1987) vis vyksta nauji pastatymai. Šiomet švenčiame 45 metų sukaktį nuo anos, atmintinos operos premjeros. Beje, čia statomos operos yra visada dainuojamos lietuvių kalba.

Mano rankose 1975-ųjų metų šio pastatymo programinis leidinys. Jame pažymėta, kad tų metų solistais buvo Algirdas Brazis, Gina Čapkauskienė, Stefan Wicik (ilga laiką lietuviams talkinę lenkas), A. Vokietaitis (ankstesnės išcivijos kartos lietuvių sūnus) ir Margarita Momkienė. Du spektaklius tada dirgavo Vytautas Marijošius, o viena – jaunas muzikas Alvydas Vasaitis, kuris šiuo metu yra pagrindinis Čikagos lietuvių operos dirigentas ir meno vadovas.

Antrą kartą "Meilės eliksiyrą" pastatytas 1990 m. Tada jau susilaukta didesnės svečių iš Lietuvos pagalbos. Čia pasirodė Virgilijus Noreika (jis jau anksčiau čikagiečių operoje kartą buvo dainavęs), o taip pat prie jo dar prisidėjo Arvydas Markauskas. Tą pastatymą režisavo irgi iš Lietuvos atvykęs režisierius Eligijus Domarkas, kuris šiose pareigose yra ir šių metų "Meilės eliksiro" pastatyme.

Š.m. "Meilės eliksiro" solistai – visi Lietuvoje gimę ir ten išsilavinimą gavę tautiečiai. Visi jie (išskyrus Lijaną Kopūstaitę-Pauletį, kuri kiek anksčiau atvyko iš Čikagą ir čia apsigyveno) darbuojasi Lietuvoje. Tai pagrindinio tenoro vaidmens atlikėjas Edgaras Prudkauskas (gim. 1975), baritonas Laimonas Pautienius (gim. 1973), Nida Grigalavičiūtė (ši Klaipėdoje gimusi solistė Čikagos lietuvių operoje pasirodė jau antrą kartą – ji prieš porą metų gražiai užsirekomendavo "Carmen" pastatyme). Daktaro Dulkamaros vaidmenį atliks solistas (gim. 1951 m. Klaipėdoje) Sigitas Diršė. Jau minėta L. Kopūstaitė savo dainavimo karjerą buvo pradėjusi Lietuvoje ir ją gražiai tęsia amerikiečių bei lietuvių tarpe Čikagoje.

ČLO kolektyvo siela yra choras, kurį sudaro antrosios bangos vietiniai lietuviai. Jų gretas dabar papildė iš tėvynės naujai atvykstantieji.

Tačiau orkestrą reikia samdyti iš profesionalių muzikantų, grojančių amerikiečių kolektyvuose. Šiam orkestrui samdyti išleidžiama dešimtys tūkstančių dolerių, ir tai labai apsunkina ČLO biudžetą. Dažnai vienam pastatymui prireikia apie 100,000 dolerių. Tik vieną kartą

(kai buvo statoma lietuviška opera) buvo atvažiavęs orkestras iš Lietuvos, tačiau jo kelionė irgi pareikalavo maždaug tiek pat pinigų.

Didieji ČLO entuziastai

ČLO turi nemažai dainos ir muzikos entuziastų, be kurių tikrai nebūtų buvę galima taip ilgai išsilaikyti. Sunku čia juos visus suminėti, nes tokių yra šimtai. Bet pasitenkinsime tik vienu, kitu iš jų.

Operos reikalus tvarko jos valdyba, kuriai ilgus metus vadovavo Vytautas Radžius, o dabar – Vaclovas Momkus. Tai žmonės, kurie patys ilgus metus yra dainavę ar tebedainuoja operos chore, o Momkus yra atlikęs ir nemažai mažesniųjų solinių vaidmenų. Valdybos eilėse kiek ilgiau yra reikšę: Jurgis Vidžiūnas, Jonė Bobinienė, Romas Burneikis ir kt.

ČLO ne eilinį vaidmenį atlieka ir Kazys Skaistgirys, kuris 26 metus dainuoja chore (vienam pastatyme yra dainavęs ir trumpąjį vaidmenį solo). Taip pat jis daugelį metų paruošė gaidas, o be to, veda įvairių šio kolektyvo statistiką.

Pasiteiravus apie šios operos praeitį, iš jo sužinojome įdomių dalykų, kurie nevisai buvo ir šių eilučių autoriui žinomi.

Štai kiek įdomesnės statistika: iki šiol buvo pastatytos 34 skirtingos operos (dalis iš jų buvo kartą ar kelis kartus pakartotos). Iš šių operų septynios yra parašytos lietuvių kompozitorių. Per 44 ligšiolinius sezonus įvairiose operose dainavo 110 solistų. Daugiausia spektaklių dainavo šie: Algirdas Brazis, Jonas Vaznelis, Julius Sasiminas, Dana Stankaitytė, Stasys Baras, Stefan Wicik, Margarita Momkienė.

Per tą laiką operos chorą yra praėję apie 400 choristų. Dauguma iš jų dainavo vienerius ar dvejus metus. Tačiau tebėra ir tokių, kurie čia išbuvo 10 ar daugiau metų. 10 ir 25 metus išdavinusiems choristams yra duodami žymenys (ši tradicija pradėjo ankstesnieji operos mecenatai Antanas ir Marija Rudžiai 1967 m.). 10 metų žymenis iki šiol gavo 126, o 25 metų – 32 asmenys.

Iš viso operas yra dirigavę aštuoni dirigentai. Daugiausia operų dirigavo: Aleksandras Kučiūnas, Vytautas Marijošius, Alvydas Vasaitis ir Arūnas Kaminskas.

Reikėtų neužmiršti neseniai gyvųjų eiles palikusių choristo Petro Čelkio, kuris iki pat mirties dainavo operos chore, jame išbuvęs nuo pat įsisteigimo – 44 metus.

Tokie entuziastai kaip P. Čelkis ir visi paminėtieji buvo ir yra ČLO ašis, sukanti šio kolektyvo veiklą jau 45-ji sezoną. O nebe toli ir 50-metis.

Š.m. operos pastatymas įvyks balandžio 29 d., 3 v.p.p., Morton East High School auditorijoje (2423 S. Austin Blvd., Cicero, IL). Tai bus vienintelis spektaklis. Nors salėje yra 2000 vietų, jų gali pritrūkti. Todėl bilietus patariama įsigyti iš anksto "Seklyčioje".

KULTURINĖJE VEIKLOJE

Gervėčių krašto lietuvių kultūros ir švietimo centras, pradėtas statyti 1990 metais, jau baigtas. Centras įsteigtas Rimdžiūnuose (Gudijoje). Jį sudaro vidurinė mokykla su dėstomąja lietuvių kalba, bendrabutis, sporto salė, gyvenamieji namai ir butai mokytojams. Statybos darbus vykdė akcinė bendrovė "Ignalinos statyba" Lietuvos valstybės lėšomis. Kaip ELTA pabrėžia, naujasis centras atvers didesnes galimybes šio krašto lietuviams, prisidės prie Lietuvos ir Gudijos gerų kaimyninių santykių plėtojimo.

Violetos Palčinskaitės poezijos vakaras įvyko š.m. kovo 1 d. Lietuvos ambasadoje, Londone. Ta proga buvo atidaryta ir dviejų dailininkų Kates Broad ir lietuvių Paulinos E. Pukytės kūrybos paroda. Renginyje dalyvavo apie 70 britų ir lietuvių, kuriems poetė papasakojo, kaip mėgstanti rašyti vaikams, paskaitė savo eilėraščių lietuvių ir anglų kalbomis. Kaip ELTA rašo, P. E. Pukytė su savo darbais dalyvavo grupinėse parodose daugelyje valstybių. K. Broad dalyvavo meninėje-mokomojoje programoje Lietuvoje – jos darbai rodyti 11-oje parodose.

Tarptautinės teatro dienos proga š.m. kovo 27 d. Vilniaus rotušėje ryškiausiai Lietuvos teatro kūrėjams buvo įteikti "Kristoforai". Kaip ELTA rašo, padėkos "Kristoforai" ir 5,000 Lt premija už viso gyvenimo kūrybą įteikta teatro režisieriui Aurelijui Ragauskaitėi. "Kristoforo" statulėlės ir po 3,000 Lt gavo vaidinimo "Otelas" kūrėjai – rež. Eimuntas Nekrošius, aktorė Eglė Špokaitė, aktorius Vladas Bagdonas (Otelas) ir scenografe N. Gultajeva. "Kristoforus" gavo ir kitų vaidinimų kūrėjai – akt. Eglė Mikulionytė, dirigentas L. Balčiūnas, choro vadovas Č. Radžiūnas, rež. G. Varnas, sol. L. Pautienius. Baletas "Kristoforus" apdovanota Ž. Baikštytė.

Kultūros centras ir Pasaulio lietuvių dainų švenčių fondas atrinko geriausias mėgėjų meninės kūrybos grupes ir jų vadovus. Geriausias pučiamųjų orkestrais pripažinti Lietuvos vaikų ir jaunimo centro orkestras "Vilnius", Plungės kultūros namų ir Rietavo meno mokyklos orkestrai. Geriausių vokalinio ansamblių pripažinta grupė "Jazz Land", vadovaujama A. Noviko. Lietuvos chorų maestro tapo Klaipėdos "Aukuro" vadovas R. Varnas. Debiutanto titulą laimėjo Panevėžio kamerinis mišrus choras "Muzika". Titulą "Tarptautinio spindesio žvaigždė" įgijo Vilniaus kamerinis mišrus choras "Brevis". Taipgi kaip geriausi atrinkti ir Kauno kultūros centro choras "Gintaras" ir Klaipėdos Eduardo Balsio menų gimnazijos choras bei kitų miestų chorai ir meniniai vienetai – iš viso 21 grupė. Kaip ELTA rašo, visoms joms š.m. kovo 24-25 d.d. Vilniuje įteiktos "Aukso paukštės" statulėlės. Ta proga laureatai ten surengė šešis koncertus įvairiose miesto salėse.

"Das Ostpreussenblatt" š.m. kovo 3 d. laidoje paskelbė platų, dviem nuotraukom iliustruotą Vytauto Landsbergio straipsnį "Rusiškoji mįslė ir baltietiška tikrovė", kuriame istoriškai, logiškai ir realiu pagrįstumu atskleidžiama, pabrėžiant, kad mes esame nusistatę prieš blogą praeitį ir todėl norime išsilaikyti, mes iškeliamo Lietuvos ir Rusijos ateitį, ne praeitį. Priminta ir tai, kad Rusijos inteligentija rodo Lietuvos siekių supratimą. Šalia V. Landsbergio nuotraukos įdėtas trumpas jo gyvenimo ir veiklos aprašymas. (Informaciją prisuntė Le Kro).

Juozas Miltinio dramos teatro Panevėžyje š.m. kovo 24 d. šventė savo veiklos 60 metų jubiliejų. Teatras įkurtas 1941 m. Pirmoji jo premjera įvyko tų pačių metų kovo 15 d. Buvo vaidintas N. Pogodino "Sidabro slėnis". Teatras glaudžiai susijęs su rež. Juozo Miltinio, kuris jame su pertraukomis dirbo 40 metų. Jo vardą itin aukštai iškėlė spektakliai "Makbetas", "Mirties šokis", "Volponė", "Heda Gabler" ir kt. Legendiniu režisieriumi vadinamas J. Miltinis į pensiją pasitraukė 1980 m. Tada aštuonerius metus teatrui vadovavo žymusis aktorius Donatas Banionis, po jo – rež. Saulius Varnas. Šiuo metu teatrui vadovauja aktorius ir režisierius Rimantas Teresas. Kaip BNS pranešime rašoma, dabartinis vadovas teigia, kad teatre jaučiamas pagyvėjimas. Jis norėtų, kad teatre skambėtų garsiausių Lietuvos režisierių vardai. Stengiamasi tam sudaryti sąlygas. Teatre dirba 32 aktoriai. Vienas jų – Rimantas Jovas – šiomet apdovanotas "Kristoforu" už geriausią nepagrindinį vaidmenį A. Cagarello pjesėje "Chanuma".

Eduardas Viskanta, žymus vertėjas, Lietuvos rašytojų bei žurnalistų sąjungų narys, š.m. kovo 13 d. šventė savo 99-ąjį gimtadienį. Ateinančius jo pasveikinti – Kauno mero pavaduotoją Gediminą Budniką bei kolegas rašytojus ir žurnalistus – sukvatvininkas pasitiko deklamuodamas eilėraščių apibūdinantį pavasarį, o vėliau itališkai išdėdė B. Musolinio kalbą. Kaip ELTA rašo, beveik šimtmetį išgyvenusio senoko tėvai mirė dar nesulaukę vaikaičių. Eduardo ilgasis amžius aiškina mas tuo, kad daugelį metų vasaras ir rudenius praleisdavęs Džukijos pušynuose. E. Viskanta kilęs iš Išlaudžių kaimo, Marijampolės rajono. Dar jaunystėje išmoko rusų, italų, prancūzų ir vokiečių kalbų. Studijavo lituanistiką Kauno universitete, dirbo Užsienio reikalų ministerijoje sekretoriumi, dėstė lietuvių kalbą gimnazijose. Karo metu dirbo Valstybinėje leidykloje redaktoriumi, už ką vėliau sovietų buvo kalintas tremties lageryje. Stalinui mirus, grįžo į Kauną, kur tebegyvena. Sukatvininkas į lietuvių kalbą yra išvertęs L. Tolstojaus "Kara ir taiką", taip pat A. Čechovo, V. Hugo, A. Franco, L. Pirandello bei kitų garsių rašytojų kūrinius. **Snk.**

Dailininkas Murillo (1618-1682), Verpianti senelė. Del Prado muziejus Ispanijoje

Gimtinės kvapas

Nuseko, išdžiūvo išbraidžiotos brastos, Brydė nuvilnijo, nušėlo rūgūs...
Einu, paieškosiu – sunku bus surasti –
Vaikystės takelį gimtinės laukuose.

Užaugo, lapoja giminėje sodai,
Nuo laikmečio žingsnių sukniubę žemyn,
Iš ilgesio smenga pavargusios trobos,
Dar traukiančios žvilgsnį savų vidumi.

Maži šaltinėliai papieviuose alma,
Kur vakaro laukiau. Prie viedrodžio jų
Išpyniau kasas ir basa mažą kaimą
Apskriejau lyg paukštė vėjelio greičiu.

Lizduos čiauška, spurda paskridę paukšteliai,
Stipynės skamba balseliai vaikų,
Nugirgžda, nudulka mediniai rateliai –
Vežimas, pritūpęs skaručių baltų.

Manos tėviškės žemele šventoji
Nuo savo takelių smiltelė nešuos...
Mamos skani duona lig šiolei garuoja...
Užmiršti tave šitas kvapas neduos.

Irena Vaičiulytė-Bradaitienė

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

3 Resurrection Rd., Toronto, ON M9A 5G1
Telefonai: 416 532-3400 ir 532-3414
FAX: 416 532-4816
Anapilyje telefonas: 905 566-0006

KASOS VALANDOS: pirmadieniai, antradieniai ir trečiadieniai nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniai ir penktadieniai nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniai nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadieniai nuo 8.45 v.r. iki 12.45 v.p.p. ANAPILYJE: sekmadieniai nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradieniai nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniai ir penktadieniai nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

AKTYVAI per 60 milijonų dolerių

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind. 3.30%	Asmenines paskolas nuo 7.75%
180-364 d. term. ind. 3.35%	Sutarties paskolas nuo 7.75%
1 metų term. indėlius 3.70%	Nekiln. turto paskolas: Su nekeičiamu nuosimčiu
2 metų term. indėlius 3.80%	1 metų 5.95%
3 metų term. indėlius 4.00%	2 metų 6.60%
4 metų term. indėlius 4.25%	3 metų 6.70%
5 metų term. indėlius 4.60%	4 metų 6.90%
1 metų GIC-mėn. palūk. 3.35%	5 metų 7.00%
1 metų GIC-met. palūk. 3.85%	Su keičiamu nuosimčiu
2 metų GIC-met. palūk. 3.95%	1, 2, 3 metų 6.25%
3 metų GIC-met. palūk. 4.10%	
4 metų GIC-met. palūk. 4.75%	
5 metų GIC-met. palūk. 4.80%	
RRSP, RRIF ir OHOSP	
"Variable" 3.30%	
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind. 4.10%	
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind. 4.20%	
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind. 4.35%	
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind. 5.00%	
RRSP ir RRIF-5 m. term. ind. 5.00%	
Taupomąją sąskaitą iki 2.00%	
Kasd. pal. taupymo sąsk. 2.00%	
Kasd. pal. čekių sąsk. iki 2.00%	
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk. 2.50%	

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgijas iki 75% įkainoto turto vertės (iki \$250,000). Pardudame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

Kiti patarnavimai "INTERAC-PLUS" kortelė

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

Bloor West Village
DENTAL CARE

Dr. J. Birgiolas
Dr. S. Dubickas

2373 Bloor St. West
Tel. (416) 763-5677

RUBY REAL ESTATE LTD.
REAL ESTATE BROKER
27 John Street, Toronto

JUMS TIK KAINUOS
3 1/2%
IŠ VISO

Victor Rudinskas, Broker
Tel.: 416 249-7829

ADVOKATAS
VICTOR RUDINSKAS
Tel. 416 240-0594

27 John Street, Toronto,
Ontario M9N 1J4
(arti Lawrence Ave. W.
ir Weston Road)

ROCK OF EUROPE INC.
GRANITO PAMINKLAI, BRONZOS LENTOS

AUKŠTOS KOKYBĖS DARBAS
GERIAUSIOS RUŠIES GRANITAS
PROFESIONALUS PATARNAVIMAS
RAŠTIŠKA GARANTIJĄ

(416) 232-1250
83 SIX POINT ROAD
(PIETUS NUO BLOOR, NETOLI ISLINGTON)
TORONTO, ON M8Z 2X3

ROYAL LEPAGE

Jeji norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti

Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2
Tel. 416 762-8255 FAX 416 762-8853

BURNHAMTHORPE-CAWTHRA
bungalow su užbaigtu rūsiu, dvigubas garažas, 50x120 uždaroje gatvėje – \$299,900

KINGSWAY-QUEENSWAY, pagerintas 3 miegamųjų "condominium", matomas CN bokštas ir ežeras – \$219,900.

IŠNUOMOJAMAS RATHBURN-MARTINGROVE 9 kamb. bung., \$1790 mėn.

Skambinti TEODORUI STANULIUI
RE/MAX WEST REALTY Inc. Tel. 416 769-1616;
namų 416-231-4937, faksas 416 769-1524.

Lauko teniso sezonui prasidėjus, prisimintini 1999 metų dvejetainio Lietuvos tenisininkų žaidynės. Iš k. PETRAS TUTILYS (Toronto), ALF. BUDININKAS (Hamiltonas), DIANE KRIKŠČIŪNĖ (Toronto) ir A. J. SCOGIN (Port Credit, Ont.) Nuotr. Eug. Krikščiuo

KANADOS ĮVYKIAI

(Atkelta iš 1-mo psl.)
ti; paliestų 15% pasaulio gyvenotojų, apie 800 milijonų, su bendru vidaus produktu, siekiančiu \$17 trilijonų. Kad tai prasmingai įgyvendintų, reikėtų iki to laiko suderinti veiklą įvairiose srityse: suvienodinti gamtos saugos įstatymus, apsaugoti kiekvienos valstybės kultūrinį paveldą, nepriklausomybę, apriboti žemės turto išnaudojimą, investicijų, darbų, žmogaus teisių saugumą, ir visų kitų svarbių klausimų, kaip žemės ūkio produktų, gėlo vandens atsargų, sveikatos tarnybų apsaugojimą. FTAA šalininkai žada geresnį gyvenimą visiems šios zonos ribose, bet kyla klausimas, ką gero NAFTA (Šiaurės Amerikos laisvos prekybos zona) praplėtimas į FTAA duotų Kanadai, kurios prekyba su lotynų Amerika (įskaitant ir Meksiką) siekia vos 1.1%, tuo tarpu 1999 metais 85.9% Kanados eksporto keliavo į JAV (1970 metais buvo tik 69.7%).

Kvebeko konferencijos kritikai yra suinteresuoti, kas dedasi konferencijos užkulisiuose, kokie slapsti susitarimai ten ruošiami, ar net jau įgyvendinami. Jie nori užtikrinti, kad laisvos prekybos įstatymai būtų apriboti gamtos saugos reikalavimais, darbininkų gerove, socialinio bei sveikatos aprūpinimo suvaržymais. Jiems atrodo, kad FTAA tarnaus didžiosioms tarptautinėms (bet dažniausiai iš JAV dirguojamoms) prekybos bendrovėms, paneigiant ne tik žmonių teises, bet galimai ir valstybių nepriklausomybę; jų nuomone, turčiai pralobos dar labiau, tuo tarpu neturtingųjų padėtis dar pablogės. Patremti yra jau ir nemažai faktų. Gamtos augininkų suvažiavime Kyoto priimti oro taršos sumažinimo įsipareigojimai jau JAV naujojo prezidento atmetė, nes "kenkia JAV ekonomijai". Meksikos darbininkų gerovę pablogėjo įgyvendinus NAFTA, ne pagerėjo, kaip buvo žadama. Medienos ir bulvių eksportas iš Kanados į JAV, net ir NAFTA komisijai palaikius Kanadą, vis dar trukdomas kitų galiūnų: JAV kongreso narių, mėginančių "apsaugoti" savo balsuotojų

interesus. Taip pat, visus galimus prezidento G.W. Bush padarbus Kvebeko konferencijoje JAV kongresas turi teisę vėliau keisti bei atmeti.

NAFTA "Chapter 11" nuostatai jau dabar teikia daugiau teisių bendrovėms, nei valstybės valdžiai. Štai tik pora iš daugelio pavyzdžių. Kai Kanada 1998 metais uždraudė vartoti benzino priemaišą MTT kaip kenksmingą sveikatai, ji buvo priversta sumokėti JAV bendrovei (Ethyl Corp.) \$20 milijonų baudą ir panaikinti draudimą vartoti priemaišą Kanadoje. Natūralių dujų kaina Toronte pakilo nuo 6.6 centų už kubinį metrą 1998 metais iki 32.2 centų (beveik 500%), nes labai pakilo jų pareikalavimas JAV, tuo pačiu ir kaina, bet pagal NAFTA taisykles Kanados bendrovės negali kanadiečiams parduoti pigiau, negu JAV klientams. Reikia manyti, kad šis nuostatas, taip naudingas tarptautinėms bendrovėms, bus įjungtas į FTAA taisykles.

Toronto profesionalai "sporto milijonieriai" šiuo metu laikosi visai neblogai. Beisbolo Blue Jays balandžio 9 atidarė savo jau 25-tą sezoną "namuose" laimėdami prieš Tampa Bay (FL) Devil Rays net 8:1 persvara. Juos palaikė beveik pilnai išparduotas stadionas žiūrovų (48,115). Tai jau dvidešimtas namų sezono atidarymo laimėjimas, tik 5 kartus pralaimėta. Lėdo ritulio Maple Leafs žaidėjai pabaigė sezoną, užsitarnavę teisę dalyvauti sezoninėse rungtynėse dėl Stanley taurės. Pirmieji susitikimai buvo sėkmingi. Raptors krepšininkai taip pat jau užsitikrino vietą sezoninėms varžyboms. Paskutiniu metu jie pradėjo laimėti prieš gana pajėgias komandas ir sunku pasakyti kaip toli jie nukeliaus.

Marius E. Rusinas, CLU CFP
(Certified Financial Planner)
RESP, RRIF, LIF
ANNUITY, RRSP
Patarnauju visose pensijų srityse
Net Worth Financial Planning Inc.
1576 Bloor Street West
Toronto M6P 1A4
(priešais Lietuvos Namus)
416 588-2808

Dr. Gina J. Ginčauskaitė
optometristė
1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvos Namų)
Priima pacientus pagal susitarimą
Tel. 416 532-7115
Susitarus priima pacientus ir vakarais

SMITH MONUMENT CO. LTD.
(nuo 1919 metų)
▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
▲ Puošiame lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.
Skambinti tel. 416 769-0674
Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair),
Toronto, Ontario M6N 3P7

Sportas

"Aušros" žinios

– Klubas į ŠALFASS pirmenybes, kurios vyks Čikagoje balandžio 28-29 d.d., siunčia 10 jaunių, vyrų ir moterų krepšinio komandų. Sportininkams ir jų vadovams linkime sėkmės.

– "Aušros" klubo tėvų komiteeto posėdis įvyks gegužės mėn. 4 d., 7 v.v. Mildos Marcytės namuose.

Šaudymas

ŠALFASS centro valdybos pranešimu, Šiaurės Amerikos lietuvių stendinio (trap) šaudymo pirmenybės įvyks š.m. gegužės 12 d. Giedraičio klubo šaudykloje netoli Hamiltono. Tuo reikalu daugiau informacijos teikia Kazys Deksnys, 1257 Royal Dr., Burlington, Ont. L7P 2G2. Tel. 905-332-6006; faksas 905-547-5556; E-paštas: kdeknsys@sprint.ca

Žaidynės Toronte

51-sios sukaiktuvinės Š. Amerikos lietuvių sporto žaidynės įvyks š.m. liepos 4-7 d.d. Toronte, Ont. Rengia – Toronto PPSK "Aušra". Programoje – jaunių A ir mergaičių A krepšinis; vyrų ir moterų tinklinis; lauko tenisas, stalo tenisas; kėgliavimas ir šachmatai. Papildomai dar bus vykdoma nepirmenybių parodosios varžybos: jaunių berniukų B krepšinio, golfo ir šaudymo. Liepos 7 d. vyks iškilmingas ŠALFASS-gos 50 metų sukakties minėjimas. Informacija: Rimas Miečius, 54 Burrows Ave., Etobicoke, Ont. M9B 4W7. Tel. 416-234-0878; faksas: 416-234-8506; E-paštas: rimmer1@sympatico.ca

ŠALFASS centro valdyba

Žinios iš Lietuvos

KREPŠINIS: Perm (Rusija) vykusiose Šiaurės Europos krepšinio lygos (NEBL) baigėsi žaidynės – septynių metų "Ural Great" (Rusija) klubas, nugalėjęs Kauno "Žalgirį" 88:81. Vilniaus "Lietuvos rytas" iškovojo trečiąją vietą, sutriuškinęs Maskvos "CSKA" (Rusija) klubą 103:74. Taurę gavę "Ural Great" gavo ir 45 tūkstančių JAV dolerių čekį. Žalgiriečiams teko 25 tūkstančiai, "Lietuvos rytui" 20 tūkstančių ir CSKA – 10 tūkstančių. Lietuvos moterų krepšinio A lygos čempionatą pirmą kartą laimėjo Šilutės "Pamario" krepšininkės, baigėse įveikusios Vilniaus krepšinio mokyklos komandą 92:83. Trečiąją vietą užėmė Šiaulių krepšinio mokykla.

DVIRAČIAI: Lietuvos dviratininkas R. Rumsas, atstovaujantis italų komandai "Fassa Bortolo", laimėjo aukšto lygio lenktynės aplink Baskoniją ir bendroje įskaitoje iškilo į ketvirtąją vietą pasaulyje.

SĄSKĖS: Šimtalangių šaškių Lietuvos aukščiausios lygos čempionatą Vilniuje laimėjo tarptautinis didmeisteris vilnietis E. Bužinskis. Antrąją vietą laimėjo vilnietis A. Domčevas ir trečiąją – vilnietis E. Petryla.

VANDENSIVIEDIS: Kauno "Lituanicos" – Dainavos vandensviedininkai 12-ą kartą iš eilės iškovojo Lietuvos čempionų aukso medalius.

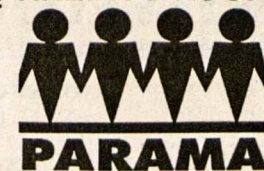
AUTO LENKTYNĖS: E. Dapšas dalyvavo Europos žiedinių lenktynių čempionato antrojo tarpsnio varžybose Brno mieste (Čekija). Lietuvis SP klasėje tarp 16 startavusių užėmė 12-ąją vietą, važiuodamas "Honda Integra Type-R" automobiliu. V.P.

20 sužeistų keleivių buvo nugabenti į aplinkines ligonines. Apžiūrėjus nelaimės vietą buvo nustatyta, kad bėgių perjungimo įtaisai buvo sugadinti; netrukus buvo suimti keli vietiniai jaunuoliai, kurie buvo pastebėti kažką kraunant ant geležinkelio bėgių. Vienas iš jų buvo apkalintas ir laukia teismo. Šioje vietoje jau kuris laikas nuobodžiaujantieji jaunuoliai pridaro nemažai įvairios žalos.

Sean McCarthy, beveik dvejų metų berniukas, neseniai netoli savo namų prie Otavos įkrito į upelį, kur šaltame vandenyje išbuvo daugiau kaip 10 minučių. Pagaliau ugniagesiai jį surado ir ištraukė visai susalęs, be jokių gyvybės žymių. Gydytojams ligoninėje truko dvi su pusę valandos, kol atstatė širdies plakimą ir jį atgaivino. Tai jau antras toks nuostabus įvykis su mažais vaikais Kanadoje šią žiemą, ir abu pasibaigė laimingai. Gydytojai užtikrina, kad ir šis vaikas pasveiks be smegenų ar kitų kūno dalių ilgalaikio sužalojimo. G.K.

• Nuobodžiausia tiesa (deja, tiesa) yra tai, kad tas, kam viskas yra nuobodu, pats yra nuobodus. — J. GIRTINIS.

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

AKTYVAI per 120 milijonų dolerių

MOKAME

3.20% už 30-89 d. term. indėlius	3.30% už 90-179 d. term. indėlius	3.35% už 180-364 d. term. indėlius	3.70% už 1 m. term. indėlius	3.80% už 2 m. term. indėlius	4.00% už 3 m. term. indėlius	4.25% už 4 m. term. indėlius	4.60% už 5 m. term. indėlius	3.35% už 1 m. GIC mėn. palūk.	3.85% už 1 m. GIC invest. pažym.	3.95% už 2 m. GIC invest. pažym.	4.10% už 3 m. GIC invest. pažym.	4.75% už 4 m. GIC invest. pažym.	4.70% už 5 m. GIC invest. pažym.	3.30% už RRSP & RRIF ind. (var.rate)	4.10% už RRSP & RRIF 1 m. term. ind.	4.20% už RRSP & RRIF 2 m. term. ind.	4.35% už RRSP & RRIF 3 m. term. ind.	5.00% už RRSP & RRIF 4 m. term. ind.	4.95% už RRSP & RRIF 5 m. term. ind.	3.00% už OHOSP (variable rate)	2.00% kasd. palūkanų čekių sąsk.	3.75% už JAV dolerių 1 metų GIC	2.50% už JAV dol. kasd. pal. sąsk.
----------------------------------	-----------------------------------	------------------------------------	------------------------------	------------------------------	------------------------------	------------------------------	------------------------------	-------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	--------------------------------------	--------------------------------------	--------------------------------------	--------------------------------------	--------------------------------------	--------------------------------------	--------------------------------	----------------------------------	---------------------------------	------------------------------------

IMAME

už asmenines paskolas nuo.....7.75%	už nekilnojamo turto paskolas (mortgages) su nekeičiamu nuosimčiu (fixed rate)	1 metų.....5.95%	2 metų.....6.60%	3 metų.....6.70%	4 metų.....6.90%	5 metų.....7.00%	– su keičiamu nuosimčiu.....6.25%
-------------------------------------	--	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	-----------------------------------

DUODAME

- asmenines paskolas iki \$250,000
- mortgijas iki 95% įkainoto turto
- riboto kredito paskolas (Line of Credit)
- komercinius mortgijas

NEMOKAMI PATARNAVIMAI

SĄSKAITŲ IŠLAIKYMAS • KREDITO IR DEBITO KORTELEBŲ ČEKIAI • PINIGINĖS PERLAIDOS (MONEY ORDERS) KELIONĖS ČEKIAI (TRAVELER'S CHECKS)

PASLAUGOS TEIKIAMOS INTERNETUI
GALITE PATIKRINTI SAVO BALANSĄ AR APMOKĖTI SĄSKAITAS APLANKYDAMI MŪSŲ TINKLALAPĮ: www.parama.net
Elektroninis paštas: parama@total.net

KITOS PASLAUGOS

KELIONIŲ APDRAUDA NARIAMS IR SVEČIAMS IŠ KITŲ KRAŠTŲ PERBIUNTIMAS PINIGŲ (WIRE TRANSFERS) Į LIETUVĄ IR KITUR

IEŠKOTE DOVANOS?

PARDUODAME LIETUVOS BANKO PROGINĖS MONETAS

KASOS VALANDOS:

Pirmad., antr., ir trečiad. nuo 9 v.r. – 3.30 v.p.p.
Ketvirtadieniai ir penktadieniai nuo 9 v.r. – 8 v.v.
Šeštadieniai nuo 9 v.r. – 1 v.p.p.

SKYRIAI:

1573 Bloor St. W., Toronto ON M6P 1A6 Telefonas: 416 532-1149
2975 Bloor St. W., Etobicoke ON M8X 1C8 Telefonas: 416 207-9239

Astra Travel & Services Inc.

1600 Bloor St. W., Toronto, (priešais Lietuvių Namus į vakarus)
Ontario, Canada, M6P 1A7

LIETUVIŠKA KELIONIŲ AGENTŪRA SIŪLO:

* Kelionės į Lietuvą • Kelionės į šiltes kraštas • Draudą • Bilietus atvykstantiems iš Lietuvos (pristatymas į namus per vieną parą) • Dokumentų vertimą • Išskirtinių sutvarkymą ir išsuntimą • Dideles nuolaidas dažnai keliaujantiems • Sąžiningą, rūpestingą patarnavimą ir žemas kainas.

Organizuojame turistinės grupės į Lietuvą birželio ir rugpjūčio mėnesiais. Dėl datų, maršruto ir kainų prašau teirautis! Nemokamai galite skambinti tel. 1-866-566-1366.

Tel: 416 538-1748 FAX: 416 538-4390

UKRAINIAN POST INTERNATIONAL **2455 Cawthra Rd., Unit 20**
Tel. (905) 281-9665
1-888-861-7944
(nemokamas)

- siuntinių pristatymas į adresato namus
- maisto siuntiniai
- pinigų pervedimas
- pristatymo patarnavimai (courier service)
- komerciniai persiuntimai (commercial shipments)
- kelionių patarnavimai

Mes siunčiame siuntinius į
BALTIJOS VALSTYBES, RUSIJĄ, UKRAINĄ
BEI KITAS EUROPOS VALSTYBES
Darbo val. nuo pirmadienio iki šeštadienio 9 v.r. – 6 v.v.

ALGIS MEDELIS @ **133 Roncesvalles Ave.**
TORONTO, Ont. M6R 2L2
Tel. 416 531-4800

KELIONĖS Į VISUS KRAŠTUS VISOMIS ORO LINIJOMIS!

Nuolatos turi išparduotų bilietų. Šiuo metu išvykimi iki balandžio pabaigos dar galite nusipirkti kelionę į Lietuvą už 835 dolerius. Išvykimi iki vidurio birželio – 945 doleriai. Šių bilietų nedaug telikę – jei ilgai lauksite, jų nebebus! Prie šių puikių kainų prisideda mokesčiai, priklausantys nuo pasirinkto maršruto.

Ir nuo vasaros kainų garantuojame nupiginti. Raskite, nesvarbu kur, sau geriausią kainą ir tada kreipkitės į mane asmeniškai – ir nuo tos geriausios" kainos duosiu Jums nuolaidą.

Turiu bilietų su nemokamai pakeičiama arba su atvira grįžimo data! Turiu bilietų, galiojančių vėlesniam metui!

Kelionės į šiltes kraštas pas mane irgi gausite už geresnę kainą – pasiūlykite Jums tinkamiausią, nesvarbu kur, ir tada skambinkite tik man asmeniškai – gausite pigiau!

Toronto įstaigoje būnu trečiadieniais tarp 11 ir 17 val.

Atvažiuoti Jums nėra būtina, tik paskambinkit – sutvarkysiu! Bilietus pristatau X-PRESS paštu.

ALGIS ir STEFA MEDELIAI @ LIEDELIS CONSULTING

45 Forest Heights Street, WHITBY, Ont. L1R 1T7 Tel. 1-905-666-9086

Visos paslaugos atskleidžiant gimines iš Lietuvos, arba Jums skrendant į Lietuvą.

JAV DOLERIUS LIETUVOJE PRISTATOM Į RANKAS PER 7 DARBO DIENAS. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienius.

Atstovaujame telefoninių ryšių firmą **RapidTel.**

Minutė į Lietuvą – 41 c bet kurio laik.

+ Planas A: Ontario – 5 c, Kanada – 9 c, US – 10 c, arba + Planas I: Kanada ir US – 7.5 c.

Dėl smulkesnės informacijos kalbėkite su **ALGIU MEDELIU**

PADĖKA

BRANGI MAMYTĖ IR SENELE

AŲA

DELFINA ZULONIENĖ

iškeliauo į amžinybę 2001 m. kovo 22 d. Palaidota
Šv. Jono lietuvių kapinėse, Mississauga, Ont.

Nuoširdžiai dėkoju Prisikėlimo parapijos kunigams: klebonui Augustinui Simanavičiui, OFM, Juozapui Zukauskui, OFM, Anapilio parapijos klebonui prel. Jonui Staškevičiui už aukotas gedulines Mišias ir palydėjimą į amžino poilsio vietą, kun. Eugenijui Jurgučui, OFM, už maldas prie karsto koplyčioje.

Dėkoju Danguolei Radtkienei už giedojimą ir vargonavimą Mišių metu, karsto nešėjams, visiems atsilankiusiems koplyčioje ir vėlione palydėjusiems į kapines. Nuoširdus ačiū visiems už pareikštas užuojautas asmeniškai, raštu ir spaudoje, už užprašytas Mišias, gražias gėles, aukas "Kovai su vėžiu" ir džiova sergantiems vaikučiams bei tremtiniais Lietuvoje. Dėkoju Monikai Povilaitienei už aukų rinkimą; B. Stanulienai už paruoštus pietus ir ponioms už suneštus pyragus.

Nuliūdęs sūnus Raimondas

Dalis Toronto Maironio mokyklos moksleivių

Nervinės įtampos pasekmės

DR. VYTAUTAS MEŠKA

Visiškai ramūs, bejausmiai, apbsoliučiai atsipalaidavę mes nebūname net miegodami. Bet to ir nereikia, toks "narkozinis" atsipalaidavimas organizmui būtų tik žalingas. Pavyzdžiui, apalpus organizmas iš tikrųjų gerai "atsipalaiduoja", bet kuo tai gali pasibaigti, taip pat žinome.

Šia prasme atliekami ir specialūs tyrimai. Tam tikslui žmogus patalpinaamas į kamara, kurioje yra jauki aplinka, palaikoma tinkama temperatūra bei kitos sąlygos. Maistą ir gėrimą tiksliai nustatytais valandomis paduoda tam tikras įrenginys. Joks garas pro kameros sienas ir vidų nepatenka. Malonus akiai apšvietimas palaikomas ištisą parą.

Praleidus tokioje aplinkoje kelias savaites, atsiranda vidinė (endogeninė) nervinė įtampa, bloga nuotaika, irzlumas, nerimas, baimė, netgi agresyvumas, pablogėja miegas, išnyksta apetitas, sutrinka kraujotaka, virškinimo sistemos ir kai kurios kitos funkcijos. Tačiau tai eksperimentinių sąlygų padaras. Normalus, aktyvus gyvenimas, bendravimas su žmonėmis, knygos, radijas, televizija nuo tokios "izoliacinės" nervinės įtampos mus apsaugo.

Deja, kartais ne tik apsaugo, bet ir suteikia tokį informacijos srautą, kuris netelpa į mūsų "kompiuterio" – smegenų ir dvasinio pasaulio apimtį. O kur dar nepritekliai, gyvenimo sunkumų, nuolatinio skubėjimo, psichologinių konfliktų – su kitais ir su savimi (t.y. konfliktų tarp sąmonės ir pasąmonės, proto ir instinkto) sukeliami įtampa? Tad štai kuo ta civilizacija (tik jokių būdu ne kultūra!) mums atsimoka. Beje, vis dėlto dažniausiai nervinę įtampą sukelia tokia situacija, kai viena sąlyga neigia kitą, pavyzdžiui,

reikalavimas 100 km atstumą nuvažiuoti per vieną valandą, bet nevažiuoti greičiau kaip 50 km per valandą.

Tačiau neigiamos nervinės įtampos pasekmės nuo dar toli gražu nesibaigia. Jau XX a. penktame dešimtmetyje, JAV mokslininkės psichiatrės F. H. Dunbar duomenimis, nuolatinė nervinė įtampa sutrikdo nervinę reguliaciją, sukelia psichosomatinės (psichinės kūno) ligas, kaip pvz. skrandžio ir dvylikapirštės žarnos opa, arterinę hipertensiją (kraujo spaudimo padidėjimą), širdies vainikinių arterijų susiaurėjimą (koronarinę ligą), alergines ligas. Pasak mokslininkės, šių ligų specifika lemia asmenybės struktūra.

Kito JAV mokslininko F. Alexandro duomenimis, kūno ligų profilis priklauso nuo nervinės įtampos specifikos: pavyzdžiui, suleistas įtūžimas, prislėgtas priešiškas, agresyvių tendencijų sukelia aukšto kraujospūdžio ligą, artritą, migreną, cukraligę, skydliaukės funkcijos padidėjimą; nerealizuotas visuotinio pripažinimo siekimas, nepakankamas aplinkinių dėmesys – bronchinę astmą, opinį storio žarnyno uždegimą, kepenų, tulžies pūslės ir latakų ligas.

Lietuvių koncertai Ispanijoje

Šių metų Didžiąją savaitę Valstybinis Vilniaus kvartetas (Audronė Vaisiūnaitė, Artūras Šilalė, Girdutis Jakaitis ir Augustinas Vasiliauskas) davė Ispanijoje penkis religinės muzikos koncertus. Kvartetas atliko Joseph Haydn'o "Septynis pasakutinius Išganytojo žodžius nuo kryžiaus" (septynios sonatos, opus 51). Programos metu buvo naudoti Vytauto A. Dambravos "Septynių žodžių" knygos ispaniškosios versijos tekstai.

Lietuvos ambasados organi-

zuotam Lietuvos muzikų pasirodymui noriai talkino provincijos miestų – Carrión de Cespedes ir Cobeña – savivaldybės, o Madrid – Marija Virgen Madre, San Ginés ir San Vicente Ferrer parapijų šventovių rektoriai. Dienraštis religiniame "Alfa ir Omega" skyriuje išspausdino Lietuvos ambasadoriaus straipsnį: "Kryžiaus kančia".

Lietuvos muzikų specialus pasirodymas susilaukė ne tik daugelio dalyvių pilnose miesto centro šventovėse, bet ir viešo palankaus įvertinimo.

Ispanijoje, kur nemažai lietuvių skaičius figūruoja nusikaltusių asmenų sąrašuose, Vilniaus kvarteto sėkmingas koncertų ciklas buvo svarbus pozityviam Lietuvos įvaizdžiui išlaikyti.

Madridio arkivyskupijos kultūros paveldo direktorius mons. San Vicente Ferrer dėkojo Lietuvos ambasada už šią katalikiškos lietuvių tautos iniciatyvą ir už padarytą religinį įnašą į Didžiosios savaitės liturgiją, užtikrinamas Valstybinį Vilniaus kvartetą, jog jis visuomet bus maloniai laukiamas. Šie šilti sentimentai buvo kartojami visų ir visur. Amb.inf.

• Viltis maitina mane, kaip ir pusę pasaulio. Visą gyvenimą ji buvo mano kaimynė. Ir kas be jos būtų buvęs iš manęs? (Beethovenas)

Tėviškės žiburiai • 2001.IV.24 • Nr. 17 (2668) • psl. 7

JUOZAS (JOSEPH) NORKUS

Re/max West įstaigoje
ilgiausiai dirbantis agentas

♦ 25 metų namų remonto patyrimas ♦ Daugiau kaip 12 metų pardavimo-pirkimo patyrimas ♦ Namų nuomojimų ir nuomininkų reikalų specialistas.

RE/MAX West Realty Inc.

1678 Bloor St.W., Toronto, Ont. M6P 1A9
Skambinti bet kuriuo metu įstaigos tel.
416 769-1616, namų – 416 769-3577

Nemokamas namų įvertinimas

Dantų gydytoja

Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.

115 Lakeshore Rd. E.

Mississauga, Ont. L5G 1E5
(J vakarus nuo Hurontario)

Tel.: 905 271-7171

NAUJAS ERDVUS KABINETAS

Patogus, nemokamas mašinos pastatymas

ORTODONTAS

(Orthodontist)

DR. R. KARKA, D.D.S. M.s. Dip. Orth.

2326 Bloor Street West, Suite 200

(Prie Jane gatvės)

416 769-2526

DR. STASYS DUBICKAS

DANTŲ GYDYTOJAS

398 Guelph Line, Burlington

(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)

Privati AUTO-AIKŠTĖ ("parking")

(905) 333-5553

TAIP PAT PRIIMA PACIENTUS TORONTE – 2373 BLOOR ST.W.

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.

PACE, JOHNSON

5110 Dundas ST.W.

(tarp Islington ir Kipling gatvių)

Etobicoke, Ont. M9A 1C2

Tel. 416 236-3060

Fax 416 236-1809

ANTANAS GENYS

PATYRĘS
NUOSAVYBIŲ
PARDAVĖJAS
netoli naujos
PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS

Prašau skambinti šandien

tel. 416 236-6000

pirkimo ar pardavimo klausimais

sutton group – assurance realty inc. realtor
5415 Dundas St. West, Suite 300, Etobicoke, Ont. M9B 1B5

MARGUTIS

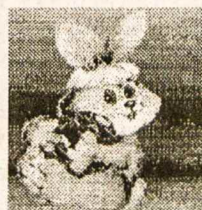
PYSANKA - V.F.M. Inc.

4134 Dundas St. West,

Toronto, ON, M8X 1X3

Tel. (416) 233-4601

Fax (416) 233-3042

Reguliarūs maršrutai siuntiniams laivu

ir lėktuvu tiesiai į Vilnių.

Greitas ir garantuotas

siuntų pristatymas Lietuvoje.

Nemokamai surenkame siuntas iš Jūsų namų.*

Tel: (416) 233-4601

*Galiauja kai kurie apribojimai.

\$2.00* COUPON \$2.00*
For 1 parcel
*Coupon valid only at "Margutis-Pysanka" head office. OFF

Skaitytojai pasisako

PERŠOKUS 8-TĄ SLENKSTĮ

Peršokau savo gyvenimo aštuntą slenkstį, išsinešdamas iš Nepriklausomos Lietuvos mokyklos įdiegtą pareigos jausmą Tėvynei, meilę knygai ir spaudai, kuri lydėjo per visus ilgus metus svetur klajojant.

Didžiai vertindamas "Tėviškės žiburių" savaitraščio įnašą mūsų lietuviškame gyvenime ir tą džiaugsmą, kurį teikė lankydami kas mielą savaitę, siunčiu 1,000 dol paramą.

Su dėkingumu,

Stasys J. Dalius,
Hamilton, Ont.

Red. Sveikiname savo mielą bendradarbį, peržengusį aštuntą slenkstį ir dėkojame už jo auką bei nuolatinę talką "Tėviškės žiburiams".

UŽMIRŠTOS GIESMĖS?

Keistai skamba Stasio Prakapo skundas "Skaitytojai pasisako" skyriuje ("TŽ" nr. 15), kad išeivijos šventovės negirdįs "Pulkim ant kelių" ir "Prieš Tavo altorių" giesmių. Įdomu, kurias šventoves jis lanko ir kokių pagrindų savo skundą taip apibendrina? Kadangi sekmdieninėse Mišiose būnu tik trise lietuviškose šventovėse, tai tik apie jas tegaliu rašyti. Jo minimas giesmės aš girdžiu Lietuvos kankinių šventovėje Anapilyje, Gerojo Ganytojo šventovėje Wasaga Beach mieste ir Šv. Kazimiero šventovėje Delhi mieste. Jei p. Prakapo lankomoje šventovėje tos giesmės negiedamos, tai tegul taip ir rašo, bet tegul savo apibendrinimu neprimeta tos "tiesos" visoms lietuviškoms išeivijos šventovėms.

Prel. Jonas Staškevičius

Naujas "Laisvės kovų archyvo" numeris

KAZYS BLAŽEVIČIUS

Lietuvos knygynuose pasirodė 28-tas "Laisvės kovų archyvo" numeris, skirtas Kėdainių krašto partizanų kovoms. Žurnalo sudarytojas – Donatas Kvedaras.

"Šios knygos puslapiuose noriu sugrįžti į praeitį, į tą netolimos mūsų istorijos laikotarpį, – rašo knygos autorius, – kurį savo krauju rašė partizanai – mano broliai, draugai, kaimynai. Aprašyti tai, ką dar prisimenu, ką papasakojo tėvai, kaimynai, artimieji, ką radau partizanų dokumentuose ir buvusiam KGB archyve".

Knygoje aprašomos partizanų kovos, vykusios 1944-1954 m. Kėdainių krašte: Pernaravos, Josvainių, Krakū, Dotnuvos, Grinkiškių, Gudžiūnų ir Vosyliškio buvusių valsčių ribose.

Ypač daug dėmesio autorius skiria KGB agentų, išdavikų, skundikų, informatorių niekšiškam darbui išryškinti. "Partizanai ir ryšininkai žinojo, – rašo autorius, – kad buvo agentų ir informatorių, bet kad jų buvo tiek daug ir net įterptų į partizanų būrius, jie, matyt, neįsivaizdavo. (...) Išdavikais, skundikais tapdavo artimi kaimynai, partizanų rėmėjai, ryšininkai, buvę idėjos draugai, net broliai partizanai".

Kaip bebūtų skaudu, tačiau tenka pripažinti, kad išdavystės paspartino partizaninio pasipriešinimo palaužimą, pradžioje ne tik šimtus Tėvynės gynėjų, bet ir daugybę dorų ginkluotojo kovoję nedalyvavusių žmonių. Tikrą ir labai skaudžią tiesą apie netolimą praeitį privalo žinoti mokyklinis jaunimas, kad, esant reikalui, nepadarytų tokių lemtingų ir nepataisomų klaidų.

Išdavystės nebuvo išimtis ir Kėdainių krašto partizanų kovose. Štai ilga eilė agentų – in-

formatorių pavardžių: Balikas, Neužmirštuolė, Steponas, Kalvis, Nevėžis, Audra, Gintaras, Žukas, Liepa, Čestnyj ir kt. Dalis jų – buvę partizanai, dalis infiltruoti į partizaninį sąjūdį, dalis niekšų kelių pasirinkusių, dalis – priverstų, dalis judo darba dirbusių aktyviai, dalis – atmetinai. Tačiau visi jie partizaniniam sąjūdžiui padarė didžiulių nuostolių, padėjo okupantams nuslopinti laisvės kovą.

Čekistų duomenimis, 1946 m. sausio mėnesį Kėdainių rajone buvo 505 agentai – informatoriai! Daugelio jų pavardės žinomos, nemažai – sulaukė pelnyto partizanų atpildo, daug jų šandien dreba laukdami teismo. Tik gaila, kad mūsų Tėviškės ne tik akla, bet ir kurčia.

Knygoje – penki skyriai.

Pirmame aprašomos Kėdainių krašto partizanų kautynės Pušynės miške, Valatkaičių pelkėje, Labūnavos kautynės, žudynės Ruseinių kaime, pateikiami Povilo Ligeikos ir Liongino Meškauskos-Sakalo atsiminimai.

Antrame – biografijų skyriuje pateiktos išsamios apybraižos apie Birutės būrio vadą Antaną Kvedarą ir Prisikėlimo apygardos vadą Juozą Paliūną-Rytą.

Trečias skyrius skirtas Kėdainių krašto KGB agentams, informatoriams, skundikams ir kitoms visuomenės atplaišoms.

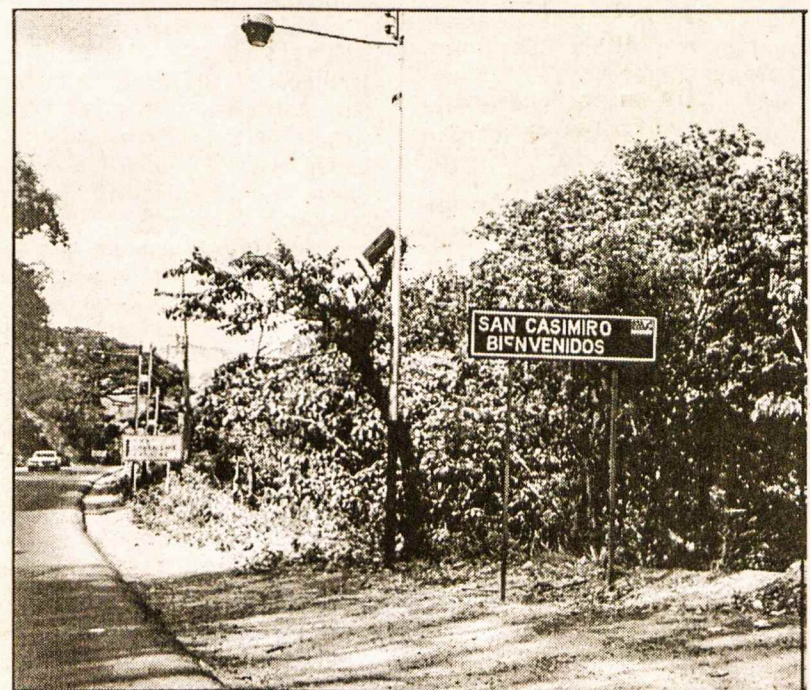
Ketvirtas skyrius – autobiografinis. Jame knygos autorius rina aprašo savo gyvenimą gimtinėje, vokiečių okupacijos metais, ryšius su partizanais bolševikinės okupacijos metais ir gyvenimą kalėjimuose bei lageriuose.

Penktame skyriuje pateiktas pluoštas Stasės Kisielytės-Šurnienės (Raseinių Magdės) tremties eilėraščių.

Taip norėtų pabusti iš miego, Užmiršti sapną, taip baisiai sapnuotą.

Nežinot, kad jaunystė prabėgo, Kad negrįš, nes ji mirė už groį. (...)

Belieka padėkoti autoriui už nuoširdžiai parašytą labai reikalingą knygą į Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungai, kad ji jau išleido 28 tomus, skirtus laisvės kovotojų žygiams įamžinti.

Venezueloje yra Šv. Kazimiero miestelis (40 km nuo Caracas). Nuotraukoje matyti įrašas ir sveikinimas keliaiviams

Century 21
Destination Real Estate Inc.
Kęstutis (Ken) Raudys B.A.
Associate Broker
Tel. (416) 239-8881 (24 val.) darbo
(416) 231-2367 namų
E-mail: kraudys@direct.com
Kai jūs pirkite arba parduosite namus per Kęstutį Raudį, jūs galėsite gauti kelionę nemokamai naudodami "Air Miles reward miles".

LEDAS REFRIGERATION
AIR CONDITIONING & APPLIANCES
Skambinti
R. Jareckui
Tel. 416-370-3539
arba 416-825-3328
(Nemokamai atvažiuoju įkainoti!)

Home Life/Realty One Ltd.
2261 Bloor St. W.
Toronto, Ont. M6S 1N8
NIJOLĖ B. BATES
Tel. (416) 763-5161
Fax: 416 763-5097
Prašau kreiptis visais namų pirkimo-pardavimo reikalais.
Patarnauju lietuvių visuomenei 14 metų

TORONTONT

Anapilio žinios

Balandžio 22, praeitą sekmadienį, Lietuvos kankinių šventovėje 9.30 v.r. Mišių metu Pirmąją Komuniją priėmė Daiva Andriulytė, Tomas Botvrius, Daina Cers, Brigita Braslauskaitė, Paulius Braslauskas, Inesa Grey, Povilas Grigutis, Viltė Grigutytė, Magdė Kuzminski, Elenytė Olekaitė, Kostas Paulius, Daiva Ramanauskaitė, Indrė Ramanauskaitė, Rūta Rėkutė, Audra Stončiūtė ir Tomas Trussow. Vaikučių paruošė Janina Dzemionienė. Iškilinėse giedojo "Angeliukų" choras.

Ateinantį sekmadienį, balandžio 29, Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje Mišias aukos kun. Pijus Šarpanickas, OFM.

Tikintieji lietuvai aukos parapijoje priimamos ištisą Velykų laikotarpį. Vokelių toms aukoms padėta prie visų šventovės durų.

Balandžio 29, sekmadienį, tuoj po 11 v.r. Mišių Anapilio salėje bus pavarasinis jaunųjų talentų koncertas. Norintieji programoje dalyvauti ar gauti daugiau informacijos, prašomi skambinti Vidai Paškuvienei tel. 416-695-7036 arba Julijai Tumelytei tel. 905-615-8681.

Gegužės 12, šeštadienį, parapijos administracinė sekcija kviečia savanorius į Anapilio aplinkos pavarasinio apvalymo talką nuo 1 val. po pietų. Talkininkai prašomi atsivežti savo įrankius. Šiuo reikalu prašome kreiptis į sekcijos pirmininką Viktorą Narušį tel. 905-277-1128.

Motinos dienos pietūs Anapilyje bus gegužės 13, sekmadienį, po 11 v.r. Mišių.

Parapijos gegužinė numotoma birželio 10, sekmadienį, po 11 v.r. Mišių Lietuvos kankinių šventovės aikštėje.

Anapilyje veikia lietuvių sporto klubas. Pirmadieniais 7 v.v. – tinklinis, antradieniais – šachmatai. Steigiasi stalo teniso ir krepšinio sekcijos. Registruotis pas Praną Vilkelį tel. 905-279-1867.

Anapilio knygne gauta istorijos žurnalo "Laivės kovų archyvas" nr. 29, romanas "Naujakuriai" ir naujų muzikos garsiausių.

Mišios sekmadienį, balandžio 29, 9.30 v.r. už Romą ir kun. Joną Patašius; 11 v.r. už parapiją; Vasagoje (sekmadienį) 3 v.p.p. už a.a. Bronių Vitkų; Delhi (šeštadienį) 3 v.p.p. už a.a. Vladą Vindašius.

Maironio mokyklos žinios

"Paramos" kredito kooperatyvo vedėjas Linas Zubrickas balandžio 21 d. lankėsi jaunesniųjų darželyje, aštuntame skyriuje ir OAC klasėse. Dėkojame Linui, kuris dabar jau visas klases baigė aplankyti.

Šį šeštadienį, balandžio 28 vyks Tarptautinis kalbų simpoziumas "Don Bosco" mokyklos patalpose. Jame dalyvaus lituanistinių kursų moksleiviai, vadovaujami vedėjos Nijolės Benotienės. Simpoziumo programa bus išleistas dalyvaujantių tautų žymiausias kūrybos pavyzdžių rinkinys.

Gegužės 12 d. abu darželiai kviečia mamytės į Motinos dienos minėjimą.

Gegužės 19 d. dėl Karalienės Viktorijos savaitgalio nebus pamokų.

Mokyklos bei aukštesniųjų liutuanistinių kursų užbaigimas įvyks birželio 1, penktadienį, 6.30 v.v., Anapilio didžiojoje salėje. Bilietus platina B. Batraks.

Dėkojame "Tėviškės žiburių" redakcijai, leidusiai pasinaudoti patalpomis ruošiant metraštį.

Nuoširdi padėka KLKM dr-jos Anapilio skyriui, paaugojusiam mokyklai \$300.

Gytis Šernas, Mažosios Lietuvos fondo pirmininkas, mokyklai paaugėjo naujai išleistas Mažosios Lietuvos enciklopedijos pirmąjį tomą. Knyga įteikė Irena Šernaitė-Meikeliūnė. Nuoširdūs ačiū. Živilė

Tikintieji lietuvai aukos: \$50 – V. Ottienė, A. Vaišviliene.

Prisikėlimo parapijos žinios

Pradedant gegužės mėnesiu kasdienės Mišios bus aukojamos parapijos šventovėje 8 v.r. ir 7 v.v. Gegužės mėnesį po vakarinių Mišių bus skaitoma Marijos litanija ir giedamos Marijos garbei giesmės.

Automobilių sekmadieniais jau galima statyti ir parapijos autoaikštėje.

Lietuvių pranciškonų provincijos kun. Benediktas Jurčys, OFM, praeitą sekmadienį lankėsi naujoje parapijos šventovėje. Po to su kitais pranciškoniais dalyvavo Hamiltono Aušros Vartų parapijos klebono kun. Juozapo Zukauskas, OFM, išleistuvės. Nauju Aušros Vartų parapijos klebonu yra paskirtas kun. Juozapas Zukauskas, OFM.

Balandžio 21 d. palaidotas a.a. Vytautas Stukas, 83 m. Paliko sūnų Rimą su šeima, dukrą Audrą ir brolį Juozą.

Katalikiška radijo valanda anglų kalba girdima sekmadieniais nuo 9 v.v. iki 10 v.v. AM 530 bangs.

Pirmos Komunijos iškilinėse vyks sekmadienį, gegužės 6, o Suvertinimo Sakramento iškilinėse – Šventomis Velykomis. Tegul Velykų rytas pasitinka Jus ir Jūsų šeimą saule, dangaus žydrine, žiedų lietumi, spalvingais margučiais, stipria sveikata, dvasios ramybe, meile ir Dievo palaima. Nuoširdžiai Jūsų, Ambasadorius Vygaudas Ušackas, Lietuvos ambasados Vašingtono darbuotojų vardu.

Naujų pastatų pašventinimas numatomas spalio 15 d. su įvairiais religiniais bei muzikiniais renginiais.

Jaunimas, kuris groja instrumentais ir norėtų prisidėti prie sekmadieninių liturgijos, yra prašomas paskambinti D. Viskontienei tel. 416-762-8098.

Mišios sekmadienį, balandžio 29: 8 v.r. už a.a. Kazimierą Zukauską; 9.15 v.r. už parapijiečius; 10.30 v.r. už a.a. Leoną ir Petronėlę Ulbas, už a.a. Vladą Dainorą, už Mažeikių gimnazijos mirusius mokytojus ir mokinius.

Muziejaus-archyvo žinios

Šeštadienį, balandžio 28, 8 val. v. kabelinės televizijos "History television" kanale bus rodomas filmas apie aktorę Eleną Kudabienę ir Kanados lietuvių. Šiam dokumentiniam filmui mūsų archyvas parūpino daug nuotraukų. Programos pavadinimas yra "The Other Side of the Curtain", serijoje "A Scattering of Seeds".

"Humber Regional" ligoninės reabilitacijos skyriaus darbuotojai muziejui aukojo \$50 a.a. Zigmanto Rimšos atminimui.

Išganytojo parapijos žinios

Sekmadienį pamaldos 9.30 v. ryto. Su Šv. Komunija – kiekvieną pirmą mėnesio sekmadienį.

Gegužės 1, antradienį, 7.30 v.v. parapijos tarybos posėdis.

Šeštadienį gegužės 5, 9 v. ryto kviečiame į talką pavarasio darbams – šventovės ir aplinkos sutvarkymui.

Moterų draugijos "bazaras" namatytas gegužės 26 d., 7 v. ryto.

Lietuvių Namų žinios

Balandžio 22 d. Lietuvių Namuose įvyko tradiciniai Atvelykio pietūs, kuriuose dalyvavo daugiau kaip 330 svečių. Programoje skambėjo pianistės I. Beresnevičienės ir smuikininkės A. Šarpytės atliekami kūrinių pritariant jaunesniems atlikėjams. LN pirmininkas E. Steponas dėkoja LN moterų būreliui, kuris darbu ir organizavimu prisidėjo prie šios popietės.

LN valdybos posėdis įvyks balandžio 26 d., 7 v.v.

Slaugos namų žinios

Slaugos namų statybai a.a. M. Statulevičienės atminimui \$100 aukojo I. A. Žemaičiai. Slaugos namų komitetas dėkoja už aukas. Jos priimamos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siūsti adresu: Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W., Toronto, ON, M6P 1A6. Slaugos namų elektroninis paštas: http://members.planeteer.com/~ltn/.

Anapilio jaunimo choro "Angeliukai" programoje "Easter Around the World" Toronto rotušėje su renginio organizatorėmis – Ineke Limbertie (kairėje) ir Aleida Limbertie – "Community Folk Art Council" valdybos narėmis. Kairėje stovi N. Benotienė, dešinėje – R. Stravinskienė

Iš Lietuvos ambasados Vašingtone gautas sveikinimas, skirtas "Tėviškės žiburiams".

"Mielieji tautiečiai, Nuoširdžiai sveikinu Jus su artėjančia prisikėlimo ir atsinaujinimo švente – Šventomis Velykomis. Tegul Velykų rytas pasitinka Jus ir Jūsų šeimą saule, dangaus žydrine, žiedų lietumi, spalvingais margučiais, stipria sveikata, dvasios ramybe, meile ir Dievo palaima. Nuoširdžiai Jūsų, Ambasadorius Vygaudas Ušackas, Lietuvos ambasados Vašingtono darbuotojų vardu".

Velykų švenčių proga "TŽ" redakcijoje gautas iš Lietuvos sveikinimas iš "Vaiko tėviškės namų", pasirašytas jų globotinių ir vadovybės – monsinojro V. Kazlauskio, M. Jursėno, A. Strumskytės. Sveikinimo tekste sakoma: "Vaiko tėviškės namų gyventojai Kaune ir Marijampolėje su dideliu dėkingumu Velykų maldoje prisimena visus savo rėmėjus ir globėjus..." Prie šių eilučių pridėtas prašymas: "Mums reikia jūsų pagalbos! Nuoširdžiai dėkojame". Adresas: "Vaiko tėviškės namai, Druskininkų 4 – 1, LT3000 Kaunas, Lithuania. Banko sąskaita: Lithuanian Savings Bank, Vilnius, SWIFT TAUP LT 2X. Account no. 60104/946006095.

Rima Pavilonytė, burnos higienistė-dėstytoja, dėkoja dr. S. Janušoniui, dirbančiam Brampton, Ont., ir jo artimiesiems Silvijai ir Gediminui, kurie Panėvėžio medicinos mokyklos dantų higienos studentams ir dėstytojams padovanavo stomatologinių instrumentų už \$564. Paramos gavėjai šią padėką prašė paskelbti "TŽ".

Kanados lietuvių bendruomenės valdyba sutiko išduoti oficialius pakvitavimus už 2001 metais aukojusiems Mažosios Lietuvos fondui ne mažiau kaip \$20. Kviti, kurie, pridėjus prie Kanados metinių valstybinių mokesčių apskaitų, atitinkamai sumažins pajamų mokesčių, bus išsiunčiami vieną kartą per metus pagal Kanados vyriausybės nustatytas gaires ir datas.

Čekius prašome ir toliau rašyti Mažosios Lietuvos fondo vardu bei siūsti MLF išdininkei I. Adomavičienėi, 250 Scarlett Rd. #1212, Toronto, Ont. M6N 4X5, arba auką pervedti į s-tą nr. 8032 "Paramoje".

MLF valdyba

Kanados lietuvių žurnalistų sąjunga kartu su Lietuvos nepriklausomybės signatarų klubo spaudai rengia papildomą knygą "A. Gurevičiaus sąrašai" laidą. Pastarojoje bus straipsnių, paaiškinančių dezinformaciją apie Lietuvos ir lietuvių vaidmenį žydų holokauste. Spausdinamas ir rašytojo J. Mikulinsko tuo klausimu parašytas platus rašinys. Knyga leidžiama lietuvių ir anglų kalbomis 3000 egz. tiražu. Bus išsiunčiamas ambasados, pasiuntinybės, bibliotekoms bei kt. St. Prakapas

Tremtinių vaikų mokyklai "Lietuvių Namai" Vilniuje aukojo: \$100 – L. Balaišis, V. Montvilas; \$50 – V. Lapaitienė.

SPAUDINIMAS. Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus. Priėmamos kainos, aukšta kokybė. Tel. (416) 252-6741. 66 Mimico Ave. Toronto Ont. Savininkas Jurgis Kuliešius

PARDUODU 1997 m. automobilį Honda C, 2 durų, su oro vėsinimu, 43,000 km, su rankiniu bėgų perjungimu. Tel. 416-767-8616 po 6 v.v.

Onos Birutės Gustaitienės PIEŠINIŲ PARODA KANADOS LIETUVIŲ MUZIEJUJE ANAPILYJE ATIDARYMAS balandžio 28, šeštadienį, 2 val. po pietų

Maloniai kviečiame Jus dalyvauti Motinos dienos pietuose š.m. gegužės 13, sekmadienį, 12.30 v.p.p., Anapilio didžiojoje salėje

Bilietai: suaugusiems – \$16; nuo 7-12 metų – \$8; iki 6 metų – nemokamai. Bilietus galima įsigyti sekmadieniais po pamaldų Anapilyje arba kreiptis į Žitą tel. 905 608-1153 ar Romą tel. 905-829-3280 Rengia – Anapilio jaunų šeimų sekcija

"Tėviškės žiburių" spaudos vakaras praeitą šeštadienį, balandžio 21 gražiai papuošton didžiojo Anapilio salės sutraukė daugiau kaip pustrčio šimto dalyvių iš Toronto, Mississaugos ir kitų vietovių. Svečių tarpe matėm Lietuvos ambasadorių R. Sidlauską ir poniją, Lietuvos gen. garbės konsulą H. Lapą ir poniją, "TŽ" bendradarbių prof. A. Musteikį iš Buffalo, NY, kitus bendradarbius, talkininkus bei rėmėjus, KLB vadovus ir darbuotojus, taipgi ir Lietuvos karininkus iš "Camp Borden".

Vakarą pradėjo ir rengėjų vardu susirinkusius pasveikino, vėliau svečius pristatė ir loterijai talkino KLKK dr-jos "Žiburiai" valdybos pirmininkė ir "TŽ" redaktorė R. Sakalaitė-Jonaitienė. Koncertinę dalį atliko smuikininkas Atis Bankas ir pianistė Ilona Damaškaitė-Beresnevičienė, groję L. van Beethoveno, R. Schumanno ir V. Klovos kūrinius, juos perpinant B. Brazdžionio, V. Mačernio, H. Nagio poezijos posmais, kuriuos skaitė Vaida Kuprevičiūtė-Petrauskienė. Invokaciją prieš J. Petruskį ir talkininkų paruoštą šiltą vakariene skaitė vyriausiasis "TŽ" redaktorius prel. dr. Pr. Gaida. Vakaras baigtas mažąja ir didžiąja loterijomis, kurioms vadovavo "TŽ" administratorė Aušra Trussow ir Marius Rusinas. Renginyje užtruko apie keturias valandas. DL.

A. a. dr. Broniaus Povilaičio, a.a. Juozo Lukoševičiaus ir a.a. Stasės Lukošienės atminimui Monika Povilaitienė "Tėviškės žiburiams" aukojo \$100.

A. a. Vytautui Stukui mirus, užjausdami liūdinciją šeimą – dukrą Audrą, sūnų Rimą, brolį Juozą – ir visus giminaicius vėžiu ir džiova sergantiems vaikams ir tremtiniais Lietuvoje aukojo: \$50 – J. Stukas, A. R. Stukai; \$25 – D. M. Jonikai; \$20 – A. Bumbulis, S. Paškauskienė, P. Dalinda, J. S. Miškiniai; \$10 – L. Kybartienė. Aukas priėmė D.K. ir M.P.

Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvas ieško tarnautojų (os) nepilnam laikui, įvairiomis darbo valandomis per savaitę. Reikia laisvai kalbėti ir rašyti lietuviškai bei angliškai, o taip pat turėti savo susisiekimo priemonę. Žinias apie save siųsti vedėjos vardu iki gegužės 4 d. Tikta išrinktieji kandidatai bus pakviesti pokalbiui. SKLB.

Punja Construction Ltd. NAMŲ REMONTO BENDROVĖ

• ATLIKAME: staliaus, dažymo, elektros, vandentiekio, susikabinusių plytų (interlocking), keramikos plytelių klojimo darbus

• ĮRENGIAME: rūbų, vonias, virtuves

• STATOME: verandas, tvoras

• DENGIAME stogus. GARANTUOJAME GERĄ DARBO KOKYBĘ Skambinti

ALVYDUI GRIGUČIUI tel. (905) 848-9628 nešiojamas (416) 560-0122

MONTREALQUE

Aušros Vartų parapijoje

balandžio pradžioje trijų dienų priešvėlykinį susikaupimą vedė naujasis klebonas kun. Ričardas Birbilas. Jo išmąstyti neilgi pamokslai patiko klausytojams, kurių ypač savaitgalį susirinko nemažas būrys. Didžiąją savaitę besimeldžiančiųjų šventovėje irgi netrūko.

Velykų sekmadienį Prisikėlimo pamaldose jų buvo pilna šventovė. Seniai tiek žmonių nebuvo. Ypatingai daug jaunimo ir jaunų tėvų, kurie atsinešė ir savo kūdikius, bemiegiančius specialiuose krepšiuose. Procesija šventovės viduje, šv. Mišios praėjo įspūdingai. Choras giedojo šventei pritaikytas giesmes. Giedojimą papildė ir solistės Ginos Čapkauskienės dvi giesmės.

Po pamaldų beveik visi ėjo į parapijos salę susitikti su giminėmis bei pažįstamais ir pasisveikinti

Velykų proga. Čia parapijos taryba buvo paruošusi užkandžių, pyragų, kavos ir vyno.

Nedidelis "Rūtos" klubo būrelis balandžio 4 d. važiuo į klevų miškus pasižiūrėti, kaip gaminamas klevų sirupas. Gaila, kad prieš porą dienų gamyba sustojo ir nebeteko visos eigos pamatyti. Visi tik pastebėjome, kad dabar sulą renka nebe kibirais, bet iš klevų specialiais vamzdžiais sulą ištraukia tiesiai į garinimo krosnies kubilą. Prieš tai dar perleidžia per centrifugą, kuri atskiria gryną vandenį ir likusį 30 nuošimčių skystį garina, kol gaunasi sirupas. Taip sutaupomas kuras, bet sirupo kaina, atrodo, pasilieka ta pati. "Rūtos" nariai vienoje sirupo darykloje papietavo ir palei bei išiliejančią Chateaugay upę grįžo namo. Diena pasitaikė labai graži, ir visi keleviai išvyka liko patenkinti. B.S.

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE. H1X 1L7
TEL: (514) 722-3545 FAX: (514) 722-3546

LITAS Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue De Sève, Montréal (Québec) H4E 2A8

Tel.: 766-5827 FAX: 766-1349

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI THE LIGHTS OF HOMELAND

savaitraštis, didelio formato, 8-10 puslapių, reguliari metinė prenumerata – \$45.00, rėmėjo – \$55.00, garbės – \$65.00
Naujam prenumeratoriui pirmiems metams – \$35.00 (JAV-se amerikietiška)

Vardas, pavardė.....

Adresas.....

.....

.....

.....

Siunčiu prenumeratą.....dol., auką.....dol.

Laikraščio adresas:

"Tėviškės žiburiai"

2185 Stavebank Rd., Mississauga,

Ontario, L5C 1T3, Canada

Norintiems susipažinti "Tėviškės žiburiai" siunčiami nemokamai šešias savaites. Prašome pranešti tokių asmenų adresas.

ADMINISTRACIJA

ŠYPSENOS

Senukai

Kalbasi du senukai:

– Mano sūnus prieš kelis metus išvažiavo į Ameriką laimės ieškoti.

– Na ir kaip jis ten verčiasi?

– Kiek žinau, neblogoi. Neseiniai valdžia už jo galvą tūkstantį dolerių paskyrė.

Atsargus vaikas

– Dėdūk, ar dar turi dantų?

– Nebeturiu, vaikeli, jau visi iškrito.

– Tada palaikyk mano riešutus.

Išmoko

Mokykloje mokytojas klausia naują mokini:

– Kaip pats vadini?

– Jonukas Ralys.

Mokytojas jį pataiso:

– Kai kalbi su mokytoju, turi pridėti žodį "ponas".

Mokinius linkinti galvą, kad suprato, ir taria:

– Ponas Jonukas Ralys.

IŠNUOMOJAME kabiną visai vasarai Vasagoje, 21 – 49 gatvėje į šiaurę. Artį papildymus. Skambinti tel. Toronto 416 622-5266, Vasagoje 705 429-4120.

Neužmirškime spaudos

Rašant testamentą kyla klausimas, kam palikti savo santaupas. Neužmirškina, kad tarp įvairių fondų, lietuviškų institucijų bei organizacijų yra jau 50 metų sulaukę "Tėviškės žiburiai" – plačios apimties savaitraštis. Išklausia tautiečiai į anapus vienas po kito, o "Tėviškės žiburiai" lieka šviesti ir toliau. Mažėjant tautiečių skaičiui, jie reikalingi vis didesnis paramos, ypač nuolat kylant paruošimo ir spausdinimo išlaidoms. Testamentinis palikimas "Tėviškės žiburiams" bus prasminga parama ir visai lietuviškai veiklai. Adresas: "Tėviškės žiburiai", 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont., L5C 1T3, Canada.

"TŽ" leidėjai

Toronto Maironio mokyklos jaunesniųjų vaikų darželis, kuriame dirba mokytojos – Janina Dzemionienė ir Julija Tumelytė